AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 3 Vol. IV. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS. 18 d. Sausio - January, 1917 m. 4 cents per copy Metas 4.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

"Perynė" 807 W. 30th St.

Sąjungiečiai Pasiuntė Atsakymą ant Prezidento Wilsono Notos. Nėra Vilties Taikos.

Jie nori perorganizuoti Europą; paliuosuoti čekus, armenus, sirijiečius, arabus, slavokus ir kitus; nori įsteigti didelę Lenkijos karaliją, bet visai nemini lietuvių. Sąjungiečių išlygos visai nepriimnios teutonams, kurie pasiryžę tolyn kovoti. Teutonai progresuoja Moldavijoj, o anglai Mesopotamijoj. Ant kitų frontų tebeina artilerijos šaudymasis. Sąjungiečiai neteko trijų didelių karės laivų ir arti 850 jureivių || Didelės ekspliozijos Amerikos amunicijos dirbtuvėse.

Karės Bėgis.

Šią sąvaitę nieko labai svarbaus neatsitiko ant jokio karės fronto. Rusai turėjo šiokius tokius laimėjimus ant Rygos fronto, bet blogas oras dabar sulaikė veikimus tenai. Ant vakarinio fronto, artilerijos šaudymas pradėjo smarkyn eiti ir pėstininkų atakos yra tankesnės; vienok permainų nėra pozicijose. Ant italų fronto tebeina artilerijos šaudymas. Rumunijoj, teutonai ir jų talkininkai daugiausia vis progresuoja, bet rusai-rumunai labiau ir kaip kur pasekmingiau, priešinasi. Macedonijoj didesnis veiklumas pasirodė, bet kol kas mažai kas nuveikta. Azijoj, apie rusų veikimus nieko negirdėti. Anglai progresuoja Mesopotamijoj, bet tik labai povaliai. Egipte anglai sako jog irgi pirmyn žengia.

Pastarom keliom dienom, sąjungiečiai neteko trijų didelių karės laivų; arti 850 ypatų žuvo; anglų laivas buvo sutorpėduotas, italų užėjo ant minos, japonų ekspliodavo.

Graikai sutiko išpildyti sąjungiečių reikalavimus, bet su nekuriais išėmimais. Matomai graikai nors dar vis bijosi sąjungiečių, nėra taip nuolankūs kaip pirmiau. Sakoma, kad jie turėjo pasiduoti sąjungiečių norams nors laikiniai, nes vokiečiai pranešė jiems jogei negalės jiems pagelbėti dar per tulą laiką.

Gal svarbiausias atsitikimas praeitos sąvaitės buvo gavimas sąjungiečių atsakymo ant Prezidento Wilsono taikos notos. (Šis atsakymas plačiai aprašytas "Taikos klausyme".)

Iš šio atsakymo matyt, kad taika dar greitai neįvyks. Sąjungiečių pareikalavimai nėra jokiu budu išteisinami. Jie elgiasi taip kaip kad lyg šiol ne teutonai ale jie būtų viską laimėję. Išdidžiai mesdami visą kaltę ant teutonų už karės pradžią ir tolyn tėsimąsį, jie reikalauja panaikinimo Turkijos, išdalinimo Austrijos, milžiniškų atlyginimų ir tt. ir tt. Jie skelbia jogei jie nori paliuosuoti pavergtas tautas ir tokiu budu reikalauja laisvės čekų, slovakų, armenų, sirijiečių, arabų ir tt. — tautų kurios randasi po teutonų ir jų talkininkų viršenybę. Jie visai nemini apie lietuvius, finus, ukrainiečius, airius ir kitas taippat pavergtas tautas, kurios randasi po sąjungiečių jungu. Jeigu paliuosuoti pavergtas tautas, tai reikia paliuosuoti visas, kitaip, tai aišku, jogei jiems ne rupi paliuosavimas tautų bet tik noras priešui kenkti. Kokią tiesą turi armenai arba čekai buti liuosi o finai ir lietuviai pavergti? Aišku, kad "paliuosavimas pavergtų tautų" yra tik priedanga po kuria sąjungiečiai taip kaip ir teutonai slepia savo tikrus tikslus. Tame tik skirtumas, kad teutonai, kalbėdami apie paliuosavimą tautų, kalba apie tautas kurios dabar randasi jų rankose, o sąjungiečiai nori paliuosuoti tautas kurias bent lyg šiol negalėjo nė apginti.

Nekuriuos sąjungiečių reikalavimus, kaip tai sugrąžinimą Belgijos, Francijos ir kitas vietas, vokiečiai beabejo sutiktų išpildyti, bet aišku, kad jie negali leisti Austrija bei Turkiją išnaikinti; ir aišku, kad Vokietija, kuri lyg šiol turi viršų karėje, neapsiims netik atiduoti užimtas teritorijas bet ir dvi savo provincijas — Alzaciją ir Lotaringiją.

Sąjungiečiai aiškiai neturi tiesos padaryti tokius išdidžius reikalivimus, kuomet jie patįs lyg šiol buvo daugiausiai apgalėti. Lengva suprasti, kodėl vokiečiai dabar yra labiau negu kada pirmiau pasiryžę kovoti lyg paskutiniam ir neleistis nužeminti.

Kaizeris su Rumunija apsidirbęs.

RUSAI LAIMI ANT RYGOS FRONTO.

Petrogradas, saus. 10 — Mušis netoli Babit ežero, į vakarus Rygos, vis tebeina. Po atkaklaus mušio, rusų pulkai užėmė priešų pozicijas tarpe Tirul klampynių ir Aa upės. Rusai nužengė du verstu pirmyn. Nuo 5 d. sausio, ant šio fronto rusai paėmė 21 sunkią kanuolę ir 11 lengvų kanuolių apart daugybės kito grobio.

ŽIAURI KOVA RUMUNIJOJ.

Londonas, saus. 10 — Kovojimas rumunų provincijoj Moldavijoj nesiliauna nė ant trumpo laiko. Vokiečiai bombarduoja rusų pozicijas ties Rumnik upe su sunkiom kanuolėm ir taipgi nuolat įvykdo pėstininkų užpuolimus, bet rusai, sako Petrogradas, atmuša šiuos užpuolimus. Teutonai buvo atėmę žymią poziciją nuo rumunų netoli Rekoza, bet naktyje, rumunai kontr-atakavo ir išvarė teutonus iš pozicijos, paimdami 270 nelaisvėn.

Berlinas praneša, kad į šiaurę ir į pietus Kasino klonio, vokiečiai nustumė priešus atgal. Per praeitas dvi dieni teutonai sako paėmę 900 nelaisvių.

MUŠIAI APLINK KUT-EL AMARA.

Londonas, saus. 10 —Anglijos indusai kareiviai smarkiai atakavo turkų pozicijas ant Tigris upės, netoli Kut-el-Amara, Mesopotamijoj ir užėmė apkasas ant 1000 mastų fronto. Apie 185 turkų buvo paimta nelaisvėn.

DIDELĖ ITALŲ KARIUMENĖ EIS Į SALONIKI.

Washington, saus. 10 — Čionai gauta pranešimai, kad Italija prižadėjo labai didelę kariumenę į Saloniki pasiųsti. Užtai, sąjungiečiai prižadėjo jai atiduoti kuone visą Austrijos pajurę ir pietinę dalį Albanijos.

ANGLAI NETEKO MUŠIO LAIVO.

Londonas, saus, 11 — Vokiečių submarinas nuskandino anglų mušio laivą Cornwallis 9 d. sausio, Tarpžeminėse jurėse. 13 jureivių žuvo ekspliozijoj. Cornwallis buvo 14,000 tonų; jis buvo pabudavotas 1904 m. ir lėšavo $5,000,0000.

Jurių orlaivių vežantis laivas Ben-ma-Chree, tapo taipgi nuskandintas Kastelorizo prieplaukoje, Mažojoj Azijoj. 5 ypatos žuvo. Ben-ma-Chree buvo 2651 tonų.

SUMUŠĖ TURKUS EGIPTE.

Londonas, saus. 11 — Ant Sinai pussalio, apie 30 myl. nuo El Arish, Egipte, anglai užėmė šešias eiles turkų apkasų ginančių miestą Rofa. 1600 turkų paimta nelaisvėn.

Mesopotamijoj, anglai tolyn laimi. Mušiuose su turkais jie padaro pastariemsiems daug nuostolių. Paveizdan vienoj apkasoj 300 mąstų ilgio, rasta 200 negyvų turkų.

GRAIKAI IŠPILDO PAREIKALAVIMUS.

Athenai, saus. — 11 —Graikai apsiėmė išpildyti sąjungiečių reikalavimus, koki buvo išreikšti paskutiniame ultimatume, bet tik su išėmimais.

Sąjungiečiai galės imti kontrolę pačtų, telegrafų ir tt., bet tik ant tiek kiek jų saugumas reikalauja; jie neturi kištis į administraciją šalies nė kliudyti lokaliniams susinešimams. Venezelistai nelaisviai bus paleisti su tam tikrom sąlygom: atlyginimas už sunaikintą sąjungiečių sąvastį bus suteiktas pagal Graikijos tiesas; sąjungiečiai bus perprašyti už riaušias ir atsitikimus 1 d. gruod. kuomet graikai maištininkai pažemino tulas sąjungiečių vėlavas. Šešios baterijos kanuolių bus atiduota sąjungiečiams.

ITALŲ LAIVAS NUSKENDO; 675 ŽUVO.

Roma, saus., 12 — Oficijaliai pranešta, kad italų mušio laivas, Regina Margherita užėjo ant minos ir nuskendo 11 d. sausio. 675 ypatų žuvo o 270 buvo išgelbėti. Nelaimė atsitiko Adriatikos jurėse, netoli Albanijos pajurės.

Regina Margherita buvo pabudavotas 1901 met. Tai buvo laivas 13,427 tonų.

ANGLŲ SKRAIDUOLIS SUNAIKINTAS.

Berlinas, saus. 12 — Turkai oficijaliai praneša, kad sunaikino anglų skraiduolį apie 5600 tonų, Kastelorizo prieplaukoje, arti Mažosios Azijos pajurės. Laivą uždegė šuviai iš turkų fortų kanuolių. Kiti du laivai sugadinti.

ARTINASI PRIE GALATZ.

Londonas, saus. 12 — Berlinas praneša, kad teutonai ir jų talkininkai užėmė rumunų miestelį Laburtea ir priėjo dar arčiau prie Galatzo.

Petrogradas prisipažysta, kad rusai ir rumunai turėjo trauktis atgal Oituz klonyje. Netoli Kasino upės, rumunai kontratakavo ir nustumė priešus atgal daugiau negu mylią.

RUMUNAI LAIMI.

Londonas, saus. 13 — Petrogradas praneša, kad Moldavijoj, palei Kasino upę, atsibuvo didėlis mušis vakar. Rumunam pasisekė nustumti austro - vokiečius atgal ir užimti jų pozicijas. Bet rusai neteko kalno netoli Slanic upės.

Netoli Braila, turkai užėmė miestelį Mikaela; jie paėmė 400 rumunų nelaisvėn ir 10 kulkasvaidžių.

NUSKANDINO 40 LAIVŲ.

Petrograd, saus. 13 — Juodosiose jurėse, rusu karės laivai nuskandino 40 turkų vėju plaukiančių laivų, kurie vežė maisto į Konstantinopolį.

JAPONŲ SKRAIDUOLIS EKSPLIODAVO.

Tokio, saus. 14 — Japonų mušio skraiduolis Tsukuba ekspliodavo Yokosuka prieplaukoje. Iš laivo įgulos 153 buvo užmušti o 157 sužeisti. Laivas Tsukuba buvo pabudavotas 1905 mete ir buvo 13,750 tonų.

PAGRIEBĖ 2 SUBMARINU.

Roma, saus. 14 — Italai pagriebė austrų submarinus VC - 12 ir V T-12 ir dabar naudosis jais savo laivyne.

DU RUMUNŲ MIESTELIAI PAIMTI.

Londonas, saus,. 14 — Rusai prisipažystą, kad traukiasi išilgai Sereth upės. Į teutonų rankas pateko du rumunu miesteliai, Kotumikali ir Vadeni. Pastarasis randasi tik 6 myl. nuo svarbaus miesto Galatz.

Rytu Karpatuose, vokiečiai isiveržė į rusų pozicijas ir paėmė kiek nelaisvių ir grobio.

BULGARAI ATAKUOJA GALATZ.

Londonas, saus. 15 — Bulgarai priklausanti prie von Mackenseno kariumenės jau pradėjo ataką ant Galatz. Jų artilerija skersai Dunojaus pradėjo šaudyti Galatzo geležkelio stotį ir tiltą, taipgi karės įstaigas. Bulgarų orlaiviai bombarduoja patį miestą.

Išilgai Kasino upės, rumunai atmušė teutonus apie mylią atgal mušyje su durtuvais.

MUŠIAI BALKANUOSE.

Londonas, saus. 15 — Ant Macedonijos fronto, teutonų kariumenės pradėjo buti daug veiklesnės. Jie smarkiai bombarduoja sąjungiečių pozicijas išilgai Vadar upės. Gana žymus mušis atsibuvo ties Ochrida ežeru. Vienna praneša, kad austrai nuvarė francuzus atgal per Černa upę. Paryžius praneša, kad francuzai pirmyn nužengė ties Malik ežeru.

UŽĖMĖ TURKŲ MIESTELĮ.

Londonas, saus. 15 — Anglai užėmė turkų miestelį ant Tigris upės, Mesopotamijoj ir nuskandino 4 turkų laivus, viens iš kurių vežė kareivius. Anglai kas dien progresuoja Kut-el-Amaros apielinkėje.

AUSTRŲ LAIVAS NUSKANDINTAS.

Vienna, saus. 15 — Pranešama, kad priešų submarinas nuskandino austrų garlaivį Zagreh 14 d. sausio, Adriatikos jurėje, be prasergėjimo.

26 ypatos neteko gyvasčių

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2 00—— Pusei Metų - - - $1.00
Kitose Viešpatystės Metams - $2.50—— Pusei Metų - - - $1.25
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
4 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.00—— 6 Months - - $1.00
To Foreign Countries - - $2.50——6 Months - - - $1.25
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN",
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
4 Cents per Copy.

Kaslink Taikos.

SĄJUNGIEČIAI PASIUNTĖ NOTĄ WILSONUI.

Washington. Sąjungiečiai galutinai pasiuntė atsakymą ant Prezidento Wilsono taikos notos. Jie praneša, kad jų nuomonėje, dabartiniame laike nėra galima įvykdinti taiką, kurioje jie gautų atlyginimą, jų užimtos teritorijos butų sugražintos ir taika ateityje užtikrinta.

Sąjungiečiai išpildo Prezidento reikalavimą, kad išreikštų kokiomis sąlygomis jie taikintusi, bet šios sąlygos yra taip sunkios, kal nėra vilties kad teutonai jas priimtų; tad sąjungiečiai teisingai sako, kad taika kokios jie nori dabar nėra galima. Pasirodo, kad sąjungiečiai ypač didžiai geidžia išsanariauti Austriją ir Turkiją.

Notoje, sąjungiečiai dėkuoja Suv. Valstijom už norėjimą įvykdinti taikos ir išreiškia Amerikai didelį prielankumą, Jie sako, kad jie geidžia labiau negu kas užbaigti šią karę, kurią centralinės valdybos pradėjo. Bet tas nėra dabar galima. Toliau jie sako, kad apgailėstau ja nelaimes neutralių šalių, bet tvirtina, kad kaltė šių nelaimių stovi ant teutonų pečių. Sąjungiečiai protestuoja prieš tai, kad Prezidentas rodos laiko abi puses lygiai kaltas šioj karėje. Jie sako, kad labai aišku, jogei teutonai tikrai kalti, ir jogei netik pradėjo karę, bet baisiai žiauriai elgėsi nuo jos pradžios su užimtom šalimi, nelaisviais ir tt.

Sąjungiečiai sako, kad sąlygos kuriom jie taikysis bus smulkmeniškai išreikštos tik laike taikos susivažiavimo, kuomet bus nustatyta atlyginimai. Bet abelnai imant, štai sąjungiečių sąlygos: sugražinimas Belgijos, Serbijos ir Juodkalnijos, ir atlyginimas už jų išteriojimą; apleidimas teritorijų Francijos, Rusijos ir Rumunijos, su geru atlyginimu; per organizavimas Europos, kad užtikrinti taiką ateityje; sugražinimas teritorijų atimtų nuo sąjungiečių praeityje ir laikomų priešingai gyventojų norą, t. y. sugražinimas Alzacijos - Lotaringijos Francijai, Bukovinos ir Transylvanijos Rumunijai, Tirolo ir Trieste provincijos Italijai, serbų apgyventos Austrijos Serbijai; paliuosavimas čekų, armenų, Syrijos ir Arabijos; atidavimas Europos Turkijos Rusijai; sutvėrimas lenkų karalijos prie kurios įeis Galicija ir Prusų-Lenkija.

VON FALKENHAYN GRAIKIJOJ.

Londonas, saus. 16 — Vokiečių generolas von Falkenhayn, kuris neseniai atsižymėjo Rumunijoj dabar randasi Graikijoj, mieste Larissa, sako pranešimas iš Saloniki.

Pranešimas toliau sako, kad graikų kariumenė, kurią sąjungiečiai liepė siųsti į pietus, vieton to eina dar labiau į šiaurę. Sakoma, kad generolas von Falkenhayn atvyko į Graikiją submarine arba orlaivyje. Kad tikslas jo atvykimo Graikijon yra paimti vadovystę graikų kariumenės, nėra nė abejonės.

Per praeitas šešias sąvaites, graikų valdžia naudojosi visokiom priežastimi idant gauti daugiau laiko; ji vilkino kaip tik galėjo pasiuntimą kariumenės į pietus. Graikai tai prižadėdavo tai atsisakydavo išpildyti sąjungiečių reikalavimus, bile tik įgyti laiko. Dabar pasirodo, kad jie jau baigia rengtis sukilti prieš sąjungiečius, ir beabejo tik laukia prižadėjimo pagelbos nuo teutonų. Kad ši pagelba bus netrukus suteikta, liudija von Falkenhayno atvykimas.

ŠVEICARAI SUŠAUKIA DAUGIAU KAREIVIŲ.

Berne, Šveicarija, saus. 16 — Šveicarijos valdžia praneša, kad ji pilnai tiki į kariaujančių šalių prižadėjimus nesulaužyti Šveicarijos neutralitetą. Bet kartu, valdžia paskelbė sumobilizavimą dar 30,000 kareivių. Per praeitus kelis mėnesius, šveicarai buvo labai neramus, bijodami jog francuzai arba vokiečiai neužpultų jų šalį. Vokiečiam ypač butų naudinga pereiti per Šveicariją, nes jie galėtų užpulti ant Francijos iš užpakalio ir gal atskirti Franciją nuo Italijos.

Už tai nors šveicarai sako jogei "tiki" užtvirtinimams vokiečių, jie nepamiršta, jogei Vokietija buvo prižadėjus nesulaužyti ir Belgijos neutrališkumą ir vienok tai darė už tai kad buvo "butinai reikalinga iš strategiško at žvilgio".

Šveicarai yra pilnai pasirengę ginti savo šalį.

Iš Visur.

LENKŲ TARYBA JAU ĮSTEIGTA.

Berlinas. Vardai Lenkų Valstijos Tarybos narių jau paskelbti ir greitu laiku jie turės savo posėdį.

Tarpe pažymėtų ypatų randasi: Dr. von Prezoziecki, kunigas iš Lodžiaus, kuni gaikštis Radzvilas iš Varšavos, milicijos komendantas, M. Natanson, M. Studniski rašėjas.

Šion Tarybon įeina taipgi keletas ypatų iš Austrijos lenkų ir keletas vokiečių. Iš viso taryba susideda iš 15 patų.

AUSTRAS TURĖJO PRASIŠALINTI.

Berlinas. Popiežiaus pirmas kamarponis, pralotas von Gerlach, kurį italai nužiurėjo kaipo dalyvaujantį suokalbiuose eksplioduoti jų laivus, turėjo prasišalinti iš Italijos. Sąjungiečiai reikalavo jo prašalinimo ir vatikanas turėjo pasiduoti.

SODINS JAVUS PARKUOSE.

Londonas. Javai ir pašaras arkliam bus pasodinta Londono didelėuose parkuose Richmond ir Bushy. Iš visso šiuose parkuose randasi netoli 4000 margų. Matyt ir Angliją, netik Vokietiją spaudžia maisto nedateklius.

DAUG BELGŲ PABĖGA.

Londonas. Vis daugiau ir daugiau belgų pabėga iš Belgijos ir kokiu nors budu dasigauna į Angliją arba Franciją, iš kur jie stoja į belgų kariumenę. Ypač nuo prasidėjimo verstino išgabenimo belgų dirbti Vokietijoj, "požeminis gelžkelis" (kaip budai vartojami del pabėgimo yra vadinama) daug veikia. Daugelis bėgančių yra suimti ir padėti kalėjiman, arba stačiai užmušti; daugelis randa mirtį bandydami pereiti per supainiojimus elektrikuotų vielų išilgai Holandijos rubežiaus, bet daugelis ir saugiai pabėga. Tankiai belgams priseina užmušti vokiečius sargus idant pabėgti.

SĄJUNGIEČIAI NETEKO 59 LAIVŲ.

Paryžius. Francuzų laivų sąvininkų centralis komitetas pranešė valdžiai, kad didelis pavojus gręsia Francijai iš priežasties sumažėjimo francuzų pramonės laivyno. Pasirodo, kad francuzai neteko 20 laivų praeitą sąvaitę. Išviso, priešų submarinai praeitą sąvaitę nuskandino 59 sąjungiečių prekybos laivus.

8,000,000 ANGLŲ DIRBA KARĖS DARBUS.

Londonas. Suskaitliuota, kad apie 8 milijonai ypatų dabar dirba karės darbus Anglijoj. Į du mėnesius po karės pabaigai, apie 3,000,000 iš šio skaičiaus turės buti atleisti nuo darbo. Bijoma, kad bedarbė neištiktų.

LIEBKNECHTO BAUSMĖ PADIDINTA.

Londonas. Vokiečių valdžia matomai yra baisiai įpykus ant Dr. Karl Liebknechto, socialistų vado, nes dar vis nestoja persekiojus jį. Gauta pranešimas iš Amsterdamo, kad Liebknechtui uždrausta daugiau advokatauti Berline ir jo bausmė dar padidinta 4 metais, tad jis turės išbuti kalėjime prie sunkaus darbo net 8 metus.

LEIS PATAISYTI KATEDRĄ.

Berlinas. Popiežius Benediktas prašė Kaizerio, kad leistų pataisyti Reimso katedrą, kurią vokiečių kanuolės labai sudraskė, ir kuri dabar yra visai be stogo, tad gali daug nukentėti nuo blogo oro. Kaizeris apsiėmė išpildyti prašymą ir davė patarimus, kaip galima pataisyti katedrą ir vienok nedaleisti francuzams naudotis ją del kariškų tikslų. Kaizeris sako, kad jis labai geidžia apsaugoti senovės liekanas, ypač šventinyčias, nuo sunaikinimo.

GEDIMINO AINIS, RUSIJOS MINISTERIŲ PIRMININKAS.

Naujai paskirtas Rusijos ministerių pirmininkas kun. Dimitrij "Petrovič" Galicin paeina iš sunaus didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino giminės. Gedimino sunus Narymuntas buvo kunigaikščių Naugerdo, Sadogos ir tt., ir nuo jo paeina Galicinų šeimyna. Šiandien Rusijoje randasi apie 150 kunigaikščių ir kunigaikštaičių Galicinų.

Kun. D. P. Galicinas, dabartinis Rusijos ministerių pirmininkas gimė 1860 metuose Visbadene, Prusijoje. Kuomet jis buvo 19 metų, jo eilės nuolatos buvo spausdinamos rusų laikraštyje "Živopisnoje Oborenije". Nuo 1884 metų jis išleidžia visą eilę apysakų, kurios suteikė jam žymią vietą rusų literaturoje, bet tas literatiškas veikimas ir jo liberalizmas užkenkė jo politiškai karierai.

Pirm paskyrimo kun. Galicino į Valstijos Tarybos Narius, jis tarnavo įvairiose apšvietos ir labdarybės įstaigose, kurios buvo globoje imperatorės Marijos.

Apie mėnesis atgal, jis pasakė prakalbą, kuri atkrei pė visų domą. Jis smarkiai užsipuolė ant valdžios, kad valdžia nemokėjusi eiti ranka rankon su rusų visuomene, kuomet pastaroji išsižadėjo savo revoliucijonierišku mo.

Šiai jo kalbai pritarė oktebristai ir kadetai. Gal but kad ši jo kalba ir buvo priežaščia paskyrimo jo ministerių pirmininku kurio už duotim bus artinti Rusijos valdžia su duma.

Ponia Anna Hoeltke Lee iš Indianapolis, nori kad Indianos legislatura perleistų įstatymą uždraudžiant moterims dėvėti korsetus.

Iš Amerikos.

CHICAGOS DŽIANITORIAI STREIKUOS.

Chicago. Džianitoriai, kurie dažiuri 1100 didelių namų, yra pasiryžę streikuoti, jeigu jų darbdaviai nepakels jiem mokestis ant 15 nuošimčių. Jie užgesins ugnis dideliuose pečiuose, kurie duoda tiems namams šilumą iš išeis.

RADO VOKIEČIŲ KONSULĮ KALTU.

San Francisco. Šio miesto pavietinis teismas atrado vokiečių general-konsulį ir keturis jo palydovus arba tarnus, kaltais sulaužymo Suv. Valstijų neutrališkumo. Visos penkios ypatos yra apkaltinti suokalbiu išeksplioduoti amunicijos įstaigas, tiltus, gelžkelius traukinius ir laivus.

MOTERIS UŽMUŠĖ SAVE IR 5 KUDIKIUS.

Greeley, Col. Sugrįžęs namon iš darbo, tulas ukininkas Evertt Crozier rado lavonus jo penkių kudikių. Pievoje netoli namo, jis rado savo moterį, mirštančią, su revolveriu rankoje. Ji numirė į trumpą laiką. Moteris paliko laišką, kuriame ji kaltina savo vyrą neištikimimu ir sako už tai nusižudė.

EKSPLIOZIJA STREIKLAUŽIŲ HOTELYJE.

Toledo. Kas nors eksplio davo bombą hotelyje, kuriame gyvena straiklaužiai pasamdyti Ohio State Telephone kompanijos. Apie 4 kambariai buvo visai sugriauti ir 12 ypatų sužeista, bet niekas sunkiai. Streikas telefonų darbininkų viršminėtos kompanijos tebeina jau du mėnesiai.

DVI MILŽINIŠKOS EKSPLIOZIJOS.

New York. Dirbtuvės Canadian Car and Foundry Comp., arti Kingsland, N. J. kuriose buvo sukrauta keleta šimtų tukstančių 3-col. kulkų priklausančių Rusijai, buvo visiškai sunaikintos į vakarą 11 d. saus. Gaisras ir visa eilė ekspliozijų tęsėsi per keletą valandų. Nuostoliai siekia suvirš 16 milijonų dol. Iš viso 50 dirbtuvės budinkų buvo sunaikinta.

Budinkai kurie radosi keletą mylių nuo ekspliozijos vietos sudrebėjo ir daug langų išbyrėjo. Nevienas budinkas buvo sugadintas arba uždegtas. Žmonės gyvenanti aplink dirbtuvę buvo paimti paniko ir bėgo į visas puses, bandydami išvengti užgavimo nuo kulkų, kurios lekiojo į visas puses. Ant laimės, rodos niekas nebuvo užmušta ir niekas nebuvo sunkiai sužeista.

12 d. sausio, apie 9:30 val., vakare, kita baisi ekspliozija atsibuvo Du Pont parako kompanijos dirbtuvėje, Haskell, N. J. 400 tukstančių svarų parako buvo sunaikinta. 12 darbininkų buvo sužeista ir 2 negalima buvo surasti. Nežinia kol kas kaip dideli bus nuostoliai.

Laike ekspliozijos, žmonės gyvenanti net 15 ar 20 mylių nuo Haskell manė, kad žemės drebėjimas atsibuvo.

Ekspliozija Du Pont dirbtuvėje gal netyčia ištiko, bet savininkai Canadian Car and Foundry kompanijos sako, kad turi darodymų, jogei gaisras jų dirbtuvėse buvo tyčiai sukurtas. Ištyrinėjimai tebeina.

Kompanija buvo išėmus "insurance" tik ant 2 milijonų dol. o sunaikinti budinkai ir mašinos verti $6,000,000. Sunaikintos amunicijos vertė buvo $10,000,000.

PAKORĖ GENEROLĄ.

El Paso, Tex. Pabėgėliai atvykstanti iš Torreon, Meksiko, praneša, kad Villos kareiviai pakorė Carranzos generolą Luis Herrere ant telgrafo stulpo.

Villa privertė išpanams gyventojams to miesto mokėti jam 50,000 pesų o anglam ir vokiečiam 25,000 pesų.

PRAŠO WILSONO UŽTARIMO.

New York. Lenkų Tautiškas Apsigynimo Komitetas pasiuntė prašymą prezidentui Wilsonui, melsdami, kad Suvienytos Valstijos užtartų už lenkus ir ragintų kariaujančias tautas suteikti Lenkijai liuosybę, taipgi kad Suv. Valst. pripažintų Lenkijos neprigulmybę dar karei nepasibaigus, taip kaip Francija pripažino Suv. Valstijų neprigulmybę laike Revoliucijos karės.

NORI PADIDINTI LAIVYNO JARDUS.

Washington. Suv. Valstijų laivyno sekretorius pareikalavo dar $12,000,000 del padidinimo dirbtuvių laivyno jarduose. Mat privatinės laivų budavojimo kompanijos neapsiima pastatyti šiai šaliai reikalingus karės laivus į trumpą laiką ir už prieinamas sumas, tai pati valdžia turi juos pastatyti laivyno jarduose.

MEKSIKONAI NETINKA Į KASYKLAS.

Vakarų Pennsylvanijoj yra nedateklius darbininkų. Kad užpildyti šį nedateklių, tula kasyklų kompanija Somerset pavietė įgabeno keletą šimtų meksikonų ir pasiuntė juos į anglių kasyklas dirbti. Bet į trumpą laiką buvo aišku, kad iš meksikonų išėjo blogi angliakasiai. Jie tuojaus pradėjo skustis, kad oras čia peršaltas, kad darbas per sunkus ir daugelis jų jau sugrįžo namon. Pati kompanija pripažino, kad meksikonai buvo labai dideli tinginiai ir negalėjo atlikti nė pusę tiek darbo kaip paprasti angliakasiai.

KUR BUVO ŠIOJI MERGAITĖ?

Keletą sąvaičių atgal, motina 15 metų mergaitės. Anna Pollock, iš Grand Rapids, Mich., pasiuntė ją į krautuvę, netoli namų, parnešti svarą "krekių", ir paliepė jai pasiskubinti sugrįžti. Su mergaite ėjo jos šuniukas. Mergaitė nepargrįžo ir nuo tada, iki praeitai sąvaitei, policija veltui jos jieškojo.

Keletą sąvaičių po jos pradingimo, tulas kaimynas sutiko Anną, skubinantis namon, nešdamasi "krekes" ir vedantis šuniuką. Ji tvirtino, kad buvo niekur nenuklydus ir kad turėjo skubintis namon, nes motina laukė jos. Ji negalėjo suprasti, kad jau buvo po Kalėdų. Jos plaukai buvo supinti taip kaip visuomet, bet ji dėvėjo kitokias drapanas. Manoma, kad kas nors buvo atsitikę su jos smegenimi taip kad ji viską užmiršo ir iki vėl atrado atmintį, buvo nuklydus kur ant ukės ir radus vietą kaipo tarnaitė.

SIUVĖJŲ STREIKAS. BAIGIAS.

Per keletą pastarųjų savaičių besitęsiąs siuvėjų streikas jau baigiasi su laimėjimu. Jau didesnė pusė darbininkų sugrįžo į darbą. Nuo sausio 22 d. grįžš į darbą visi siuvėjai vyriškų darbužių.

Laimėjimas tokis: Pirmiau didžiuma dirbo 50 ir 52 val. į savaitę, dabar dirbs tik 48 val. į savaitę ir visi darbininkai gaus pakelti užmokesnį $1.00 į savaitę.

Lietuvių unijos skyriai stovi gerai. Nuo naujų metų mokėjo po $5.00 pašalpos į savaitę vyrams, o merginoms po $3.00.

Pikietavimas jau apsistojo pas lietuvius, tat ir suarestavimas neatsitinka.

Aukos dar pribuva. Kurios dirbtuvės darbininkai sugrįžo į darbą, tai mielu noru aukauja po 10 procento ir šiaip dar biznieriai aukauja. P. Bugailiškis, groserninkas —$5.00 paaukavo. S. Pociunas — $10.00 ir dar kiti, kurių taip greitai nei vardų nesusekėm.

Presos komisija:
P. Montvila,
A. Sirgydas,
A. Sederskiutė.

STOKA JUREIVIŲ.

Suvienytų Valstijų laivynui truksta 20,000 jureivių.

Laivynas yra labai gera vieta neturtingiem vaikinam prasilavinti moksle, pamatyti pasaulę, įgyti kokį labai gerą amatą ir kartu užsidirbti pinigų. Ir vienok jauni vyrai dabartiniame laike nelabai noriai stoja į laivyną. Iš tos priežasties laivyne jau dabar yra didelis nedateklius jureivių, o kuomet nauji laivai bus pabudavoti, šis nedateklius bus dar didesnis. Kaip gauti atsakantį skaičių jaunų, drutų vyrų, yra didelė problema kurią laivyno departmentas turi išrišti kaip nors. Dabar trukstant užtektinai jureivių, daugelis kiek senesnių karės laivų yra padėti į rezervą, laikomi prieplaukoje, o jų jureiviai yra pasiųsti į naujesnius laivus.

Neseniai mušio laivas Louisiana išplaukė iš Norfolk turėdamas tik pusę tiek įgulos kiek reikėjo; dabar Louisiana ir kiti pirmos klesos, dar visai neseni laivai buvo padėti į rezervą iš priežasties stokos jureiviu. Kiti antaktyviškos tarnystos laivai, kaip didžiausias pasaulės mušio laivas Pennsylvania, turi tik dvi trečdalis tiek įgulos kiek reikia.

Apžvalga.

Keliant lietuvių klausimą svetimtaučių spaudoje, apreiškiant Lietuvos neprigulmybės reikalavimą, musų santikiai su kaimynais lenkais nuolatos eina aštryn ir vis dažniau priseina lietuvių veikėjams susikirsti su jais už lietuvių teises, atremti jų pasikesinimus pasisavinti Lietuvą kaipo savą provinciją, parodyti pasauliui neteisingumą lenkų pretenzijų sulyg Lietuvos ir neteisingumą jų skleidžiamų žinių apie Lietuvą.

Norėdami pasisavinti Lietuvą, lenkų šovinistai nuolatos stengėsi pakenkti lietuvių tautiškam atbudimui. Šiandien, kuomet lietuviai stengiasi pranešti pasauliui apie savo skriaudas, savo teisingus reikalavimus, jie vėl kelia savo intrygas, vėl stato lietuviams savo pinkles. Buvo žinių iš Lietuvos, kaip jie pasinaudodami Lietuvos nelaime stengėsi ją užponavoti, kaip uoliai dirbo jų komitetai steigdami lenkų mokyklas sulenkinimui lietuvių. Tą pačią lenkų politiką mes matome ir čia Amerikoje. Stengimasi neprileisti lietuvių prie amerikonų spaudos, grasinimai laikraščiams patalpinusiems prielankius lietuviams straipsnius, stengimasi užginčyti, kad Lietuvos nebėsama, ir tam panašios lenkų šovinistų ir imperialistų intrygos yra gerai žinomos.

Štai vėl Ignas Jurkunas savo straipsnyje "Lietuvių lenkų klausimas vokiečių spaudoje," kuris tilpo paskutiniame "Lietuvos" numeryje, plačiai aprašo polemiką, kokia yra vedama lenkų su lietuviais, vokiečių spaudoje. P. Ignas Jurkunas rašo:

"Dabar, kada Lietuva vokiečių rankose, iškilo pats savaime didelis įdomavimasis vokiečių literaturoje tuo kraštu, jo istorija, jo gyventojais. Prirašyta nemaža knygų apie Lietuvą, daug įvairiausių straipsnių. Žinoma, ne be tendencijos, ne be vilties, jog ta nauja žemė jau amžinai pasiliks prie Vokietijos. Ingnai, kurie dabar visko laukia iš vokiečių, kaip neseniai iš rusų, pabugo del to indomavimosi lietuviais. Vokietijoj iš knygų H. v. Revelšteino, Keslerio. v. Broedrich-Kurmaleno ir dr-o Gechlino ir iš straipsnių dr-o Micheelo, Geizerio, dr-o Kargeis, profesoriaus Saki'o ir daugelio kitų, pasidarė jau gana aišku, kad Lietuva tai kur ne pati Lenkija, kad lietuviai tiek pat svetimi lenkams kaip ir vokiečiams, kad jie turi savo seną savistovią ir gražią, kaip ir visa kulturą, kalbą, ir kad jų paskutiniųjų dešimčių metų tautinis augimas — tai pasiliuosavimas nuo nelaimingų Liublino ir Horodlės unijų, griežtas nusigrįžimas nuo visoko svetimo nuo lenkiško. Visi tie autoriai, kalbėdami del užkariautųjų kraštų ateities, sako, kad naujas sujungimas Lietuvos su Lenkija, kaip apie tat sapnuoja dabar nenubusdami visi lenkai, negalima jokiu budu.

Perdėm visuose tuose rašytuose ir straipsniuose pabrėžiamas nepaprastas lietuvių patraukimas ir gabumas prie mokslo, jų istorinis patvarumas didžiausiose varguose ir nelaimėse. Visur lietuviais gėrėjamasi ir džiaugiamasi savo nuožiura.

Lenkai gi, matydami, kad jų melas apie vienodumą ir broliškumą lietuvių su lenkais išdraikytas, ėmė iš pykčio ir apmaudo šmeižti lietuvius visokiais budais, manydami nors tuo jiems jei bent ne atkeršyti, tai pakenkti. Nuo tokio ginklo prieš lietuvius dargi neatsisako ir profesoriai, vadinamieji teisybės skelbėjai. Pavyzdžiui, profesorius Sokolovskis, kaip cituoja dr-as Gaigalaitis savo polemikoj su profesorium Briukneriu, rašo, einančioVienoj "Polska" laikraščio No. 68, kad Lietuvoj sunku rasti sodžių kuriame galėtum užtikti nors vieną mokantį skaityti žmogų. Tai gi šit kokia barbarų Lietuva! Tuo tarpu gi v. Revelšteino rašoma apie Lietuvą, kad tenai sunku rasti žmogų, nemokantį skaityti. Jei lietuviai ir nenoromis leisdavo vaikus mokyklon, bijodami, kad nesurusėtų, tai užtat motinos mokindavusios vaikus namie iš maldų knygų."

Toliau Ignas Jurkunas aprašo plačiai ginčius profesoriaus Briuknerio, lenko, su dr-u Gaigalaičiu, kuriuose prof. Briukneris pripasakoja daug nesąmonių stengdamasis užkenkti lietuviams.

Visi tie ginčiai, visos tos lenkų intrygos daugiau gero negu blogo padaro lietuvių reikalui. Jie vis-gi pagarsina, kad ir iš blogosios pusės lietuvius ir duoda progą poto lietuviams parodyti tikrą dalykų stovį.

Vienok toki musų santikiai su kaimynais lenkais -anaiptol nėra geistini.

Tokia imperialinė lenkų politika, kuomet jų pačių likimas dar nėra užtikrintas, kuomet jie priklauso nuo malonės savo galingesnių kaimynų, gali užkenkti ne tik jų pačių reikalui bet ir abelnai mažomsioms tautoms. Mažųjų tautų reikalavimai tik tąsyk gali turėti kokią nors vertę kuomet jos bus solidariškos. Jeigu čekai, ukrainiečiai, lietuviai, latviai ir kitos mažos tautos eitų išvien, pasirodytų spėka su kuria turėtų skaitytis ir didžiosios valstybės, bet pešantis tarp savęs pamirštama tikri priešai, atitraukiama spėkos nuo kovos su tikrais pavergėjais ir priespauda. Vokiečiai tai gerai permato ir suteikia progą nesutikimams tarp lietuvių ir lenkų plačiau apsireikšti. Gaila, kad lenkai taip aklai lenda į užstatytas jiems kilpas.

Šveicarija turi 2,1000 surio dirbtuves.

* * *

Vienas margas vandenio, kur randasi gana daug žuvų, gali suteikti daugiau maisto į sąvaitę negu margas žemės į metus.

Iš Pabėgėlių Gyvenimo.

—ooOoOoo—

Krasnojarskas.

Krasnojarskas yra vienas žymesniųjų Sibiro miestų, bet apie jį musų laikraščiuose maža rašoma. Čia yra viena katalikų bažnyčia. Nuo seniau čia yra apsigyvenusių musų tautiečių, bet daugumas jų žymiai yra sulenkėję, ir prieš karą retas kuris prakalbėdavo lietuviškai. Bet užpludus pabėgėlių ir tremtinių bangai, lietuvių kalba atgijo ir daugelis vietinių lietuvių užsigeidė geriau pramokti užmirštosios savo kalbos. Lietuviškus pamokslus, pamaldas ir giedojimus vietinėje bažnyčioje lietuviai su dideliu vargu išgavo. Buvo bepradedąs čia organizuotis giedotojų choras, bet šis darbas gana sunkiai eina. Moterų balsų yra užtektinai, bet vyrų beveik nėra yra tik keli kareiviai. Krasnojarske gal bus ne daugiau kaip 200 tremtinių, daugiausia moterų. Čia veikia lenkų, latvių, rusų ir žydų komitetai karo aukoms šelpti. Tiktai musų žmonės neturi prie ko glaustis. Iškilus reikalui lietuviai eina į svetimtaučių komitetus, bet dažniausiai iš to jokios naudos neturi; vaikus di leidžia į lenkų mokyklą. Butų labai gera turėti lietuviams savąją mokyklą, nes vaikų yra netoli 40, arba ne prošalį butų apdalinus vaikus lietuvišku elementoriumi, kad galėtų lietuviškai geriau pramokti.

Odesa.

Pažiurėjus į čionykščių lietuvių gyvenimą, daug nauja tenka pamatyti. Kalbu apie vietos komitetą, kuriame darbuojasi įžymiausios Odesos lietuvių inteligentų pajėgos. Čia net kitaip elgiasi su tremtiniais negu kitur. Ateina, sakysime, pašalpos kokia senutė ar šiaip moteriškė arba senukas, drąsiai atsisės už stalo, kur "ponas Komitetas", paklaus patarimo, pasikalbės, nusiramins išgirdęs šiltą žodį ir tt. Kitur (kuone visur), budavo, stovės stovės už durų be kepurės, o ėjęs bijoti, kad kokio nereikalingo žodžio nepasakytum... Kitur bendrabučio prievaizdas didelis ponas: pasakė —ir baigta, čia gi, jei tremtinys del ko negalės atei tį, tai prievaizdas į jį nueis. Viena čia labai negera, del ko visiems tremtiniams sunku, tai stoka lėšų.

Kaip pirmiaus čionykščiai lietuviai širdimis buvo surišti su tėvynė) ką liudija draugijos, jų knygynai), taip ir dabar dar gyviau jaučia šalies nelaimę. Pernai, sakysime, organizavo Odesoje viešą rinkliavą nukentėjusiai Lietuvai, pradėjus gi tremtiniams plaukti, savo atliekamą laiką jiems skyrė — dovanai darbavosi komitete. Dabar irgi rengia šitą. Tariakepk vidutiniai karštame pečiuje.

si antsidėti nuolatinį mokesnį, kuris nuolat augdamas kurioje vietos bankoje ilgainiui išaugtų stambesnė suma, o vėliaus dideliam reikalui atėjus, jį paremtų. Kun. V. Draugelio dėka keli čia gimę ir augę moksleiviai vaikinai ir merginos stengiasi iš mokti tėvų kalbos ir dalyvauti vietos jaunimo gyvenime.

Susidarė nuolatinis choras ir Kalėdomis manoma taisyti viešas tautos muzikos vakaras.. Tik gaila, kad truksta fortepijono veikalų. Labai pageidaujami K. Čiurlionies fortepijonui sukomponuoti veikalai. Jeigu kas galėtų paskolinti, vietiniai lietuviai butų labai dėkingi; prašoma pranešti komiteto vardu (Lietenski pereul. No. 7). Vėliaus ketinama taisyti koncertas Č. Sasnauskio atminimui.

"Šv. Marijos tarnaičių draugija" turi nuolatinį darbo biurą, valgyklą ir tt. o savitarpinikai — autuvo dirbtuvę.

Kazanė.

Pabėgėlių tremtinių gyvenimas Kazanėje pradėjo paskutiniu laiku pamažėli keisties ir kitaip tvarkyties. Komiteto verčiami, jie labbiau sujudo patys savimi rupinties. Vietoje, kad komitetas viską parupintų surastų, pristaytų, ima patys apie save daugiau krutėti. Ir gerai daro, nes ką gi žmonės darytų, jeigu vyriausybė nustotų visai šelpusi. Papratę, kad kiti jais rupintusi ir juos kaip mažus, globotų, tremtiniai atsidurtų labai kėblame padėjime, nes pakliutų bado naguosna.

(Iš "L. Bal.").

Samara.

Lapkričio 13 d. visam laikui pasiliks Samaros lietuvių atmintyj. Tą dieną čia buvo surengtas pirmutis lietuvių vakaras, pirmutinis ne tik karo metu, bet ir nuo pat pradžios čionykščių lietuvių gyvenimo. Džiaugėsi juo ne tik lietuviai, bet ir didelis svetimataučių burys, kurie nesislėpė ir sakė, kad jų nelaukta ir nesitikėta tokio įspudžio. Vienok vakaras buvo grynai lietuvių. Žiūri sceną — rodosi, kad esi Šiaulių gegužinėj ar Vilniaus iškilmingos šventės vakaruose. Dairaisi, ieškai akimis musų atgijimo šulų ir... atsimeni, kad tai Volgos krantas, kad tai tremtinių burys.

Publika marga. Kokių kalbų tik negirdėti! Laikosi rimtai, tiktai matai, kad nieko bendrai vienas burėlis su kitu neturi, jungia juos tik scena, todėl, ir visa domė ten nukreipta.

Vaidina "Ekspropriatorius" — juokingas veikalėlis. Vaidina gerai, juokingai — nė krislo neperdėtatarytum, tai ne mėgėjai vaidina.

Ne lietuvius, kurie lietuvių kalbos nemokėjo, daug įdomavo koncertinė dalis. Susirinko gana didelis choras. Žinoma, sąstatas tarp tautinis, bet stipra choro vėdėjo valia mokėjo juos suburti, kad nežymu buvo, jog čia dainuoja ir nelietuvių. Čia pat pastebėsiu, kad, norint ir nelietuviams pasirodyti savo himnu, reikėtų pasirinkti ne Kudirkos "Lietuva, tėvynė musų", bet verčiau Sasnauskio "Jau slavai sukilo".

Publikai labai patiko ir deklamacijos, ir g. Pridotko solio ir Rubinšteino trijo, bet tiesiog sužavėjo suktinis. Ir ištikrųjų gerai buvo šokta: tikras baletas. G. Pridotkui reik pripažinti nemažas baletmeisterio gabumas: Iš scenos šokių upas perėjo publikon ir, tam pačiam Pridotkui vedant, šokta iki vėlos naktis.

Vakaras buvo gražus daug smagių įsudžių suteikė. Užtai reik sakyti dėkui visiems ruošėjams, artistams, ypač g. Katelai, kaipo artistui ir choro vedėjui.

Bet, norint kiekvienam net geriausiam daiktui galima šis-tas užmesti, galima ir čia kai kas pastebėti. Nelietuvių akyse šis vakaras lietuvius augštai pakėlė, bet tai pilkai masei - tremtinių biurui, ką jis yra davęs? Teisybė, atsilankė daug tremtinių, t. y. tie, kurie uždarbiauja, kurie turi vieną, antrą skatiką. Bet tie, kurie ima pajokus, prieglaudų ir mokyklų vaikai, tie, kuriais mes daugiau rupinamės, kuriems neva ir komitetai steigiami, — jie nuo to dvasios atgavimo šaltinio buvo atstumti.

Pagalvokite, vakarų ruošėjai, ir apie juos! Gal surasite budų ir jiems smagių valandų suteikti.

(Iš "Nau. Liet.").

MARGUMYNAI.

POPIEŽIUS SURADO 10,000 KAREIVIŲ.

Neužilgo po prasidėjimui karės, popiežius Benediktas įsteigė Vatikane biurą del suradimo pradingusių kareivių, apie kuriuos jų giminės neturėjo jokių žinių. Nuo įvedimo šio biuro, popiežius gavo ir dar gauna apie 200 laiškų kasdien nuo nuliudusių tėvų, moterų ar kitų giminių bei pažystamų kareivių; rašėjai šių laiškų norį žinoti kur randasi jieškomos ypatos ir ar jie gyvi ar mirę. Lyg šiol popiežius (kuris pats labai interesuojasi šiame darbe) surado suvirš 10,000 pradingusių kareivių ir pranešė apie jų likimą jieškantiems.

SENIAUSIAS ŽMOGUS.

Gal seniausias žmogus pasaulėje yra tulas Chippewa gentės indijonas, kuris gyvena ties Cass Lake, Minn. Jo vardas ra Wa-be-ne-gawwas, kuris reiškia "Ilgas Garsas". Jis sako, kad jis turi net 130 metų amžiaus. Jis dabar yra krikščioniu ir myli taiką bet jis labai myli pasakoti apie mušius, kuriuose jis dalyvavo jo jaunystės dienose; ypač apie didelį mušį kurį jo gentė turėjo su Sioux gente, 1826 m., kuomet šimtai indijonų kareivių krito ir buvo visi palaidoti dideliuose kapuose netoli St. Paul, Minn. kurie šiandien vadinami "Indian Mounds".

JO KEPURĖ BUVO IŠALKUS.

Kadaise, tulas vokietis mokslininkas, Dr. Hein, užėjo į hotelį mieste Weisbaden. Krėslas šale jo vietos nebuvo užimtas, tad jis tenai padėjo savo kepurę, ir atsisėdo valgyti. Kuomet "veiteris" padavė jam bilą, jis nusistebėjo matyti, kad jam reikėjo mokėti už dvejus pietus. Jis protestavo, bet viršiausis "veiteris" tvirtino, kad Dr. Hein buvo pasilaikęs sau ir antrą vietą, nes nieks negalėjo atsisėsti kur jo kepurė radosi. Tad Dr. Hein užmokėjo.

Ant rytojaus, jis sugrįžo į hotelį, atsisėdo į tą pat vietą ir vėl pasidėjo kepurę ant šale stovinčio krėslo. Jis gerai pavalgė ir veiteris atėjo nuimti daiktus nuo stalo. Bet Dr. Hein jį sulaikė.

— Palauk truputį, drauge, tarė jis, — Mano kepurė, kuri taipgi moka už savo pietus yra labai išalkusi, kaip gali suprasti, kadangi vakar, nors užmokėjo už pietus, bet sieko nevalgė. Ir tai sakydamas, Dr. Hein įtiesė laikraštį į kepurę paskui pripildė ją iki briaunų su pyragaičiais, riešutais, vaisiais, kas tik ypač gardaus radosi ant stalo. Tada, atsargiai laikydamas kaupiną kepurę po pažaščia, jis iškilmingai išėjo iš hotelio.

Tai buvo geras pamokinimas, nes nuo to laiko, niekas tame hotelyje neturėjo užmokėti už vietą kur jo kepurė radosi laike pietų.

MAŽIAU MIRČIŲ.

Per praeitus kelis metus, kova su mirčia ėjo pasekmingiau negu senesniuose laikuose. Taip mirtis iš priežasties džiovos žymiai mažinasi. 10 metų atgal, 200 iš kiekvienų 100,000 žmonių mirdavo kas met iš džiovos. Dabar tik 145 iš kožno 100,000 miršta ta liga. Mirčių skaičius iš priežasties plaučių uždegimo irgi mažinasi kasmet. Agitavimas už didesnį atsargumą rodos taipgi turėjo geras pasekmes, nes kur 1913 m. buvo 54,011 netikėtų mirčių iš priežasties nepermatomų atsitikimų, 1915 m. buvo 51,400 mirčių — apie 2500 mažiau, nors gyventojų skaičius nuolat auga.

GELBĖKIT LIETUVĄ!

Nuo žalgirio laikų, kuomet kryžeiviai grąsino sutrinti Lietuvą į dulkes, musų tėvynė dar nebuvo tokiam pavojuje, kaip kad dabar ji yra.

Lietuva dabar, kaip visi žinot, stovi ant kryžkelio. Iš vienos pusės yra kapas, iš kitos pusės yra laisvė. Jau girdėjote, kad už Lietuvą dabar eina didelės varžytinės; vieni siulo jai karalystę, o kiti tą užgina. Taigi iš to yra aišku, kad Lietuva gali likti arba neprigulminga, arba gali visai prapultį po šitos karės.

Nuo mųs pačių pasidarbavimo priklauso Lietuvos ateitis. Jeigu snausim ir nieko nedarysim, Lietuva gali pražuti. Jeigu visi sukibsim darban, galime susilaukti laisvos ir neprigulmingos Lietuvos.

Nėra nei vieno tokio lietuvio, kuris norėtų buti savo tėvynės graborium. Visi mes norėtum matyti, kad musų tėvynė butų laisva.

Dabar yra geriausia proga pasidarbuoti. Reikia neatbutinai siusti atstovus į Europą. Į Angliją ir Francuziją. Reikia siųsti tenai žmonės, kad jie kalbėtų aiškintų ir gintų Lietuvos reikalus; reikia žmonių, kurie užtartų už Lietuvą kuomet karė pasibaigs ir taikos kongresas prasidės. O apie taikiminąsi jau dabar kalba. Taigi, jeigu męs lietuviai norime laimėti, tai negalime ne vienos dienos gaišinti. Turime siųsti tinkamus, žmones kuogreičiausiai. Lenkai, čechai, slavokai ir kitos pavergtos tautos jau senai tokius žmones laiko Europoj.

Jeigu męs turėtume tarp savęs didelių turčių, arba milionierių, tai juos galėtume savais kaštais pasiųsti. Bet tokių žmonių męs neturim, todėl patįs po skatiką sudėję turime siųsti ir tokius atstovus užlaikyti.

Nebus tas mums nei sunku, jeigu tik visuose miestuose ir miesteliuose sukrusime visi lietuviai.

Prie tamstų męs kreipiamės to dėl su prašymu. Surinkite savo mieste kuodaugiausiai žmonių ir iš jų sutverkite kuopą; tegul nariai moka mokestis ir renka visi. aukas delei siuntimo delegatų į Europą. Kovokim visi, broliai už Lietuvos laisvę, kas kuom gali. Visus pinigus reikia siųsti Lietuvos Autonomijos fondo kasieriui. Čekį ar money orderį reikia išrašyti ant to fondo kasieriaus Tamo Paukščio, bet patį čekį su vardais aukautojų reikia siųsti fondo sekretoriui J. Sekevičiui, 101 Oak St., Lawrence, Mass. Visos aukos bus kas sąvaitė garsinamos musų laikraščiuose.

Kas užsimoka ant sykio $10,00, tas lieka pilnu Autonomijos Fondo nariu; kas moka po $1.00 į mėnesį, tas liekasi pilnu nariu pabaigoj metų, nuo kitų galima rinkti kas kiek gali aukauti, arba kas mėnuo mokėti; tegul nors penktuką, ar vieną centą kas mėnuo moka jusų kuopon, — ir tas yra geriau negu nieko.

Taigi pamėginkite Tamsta sutverti Autonomijos Fondo kuopą; taipgi praneškite sekretoriui Sekevičiui, kokią ypatą tamsta patartut siusti delegatu Europon.

Pasitikėdami, kad Tamsta, kai po geras lietuvis, pasidarbuosi labui Tėvynės kiek tik galėsit, pasiliekame

Su pagarba,

A. M. Martus,

Justinas Kulis.

Pamykite visi lietuviai apie Lietuvos laisvę.

..DABAR ARBA NIEKADOS!

....

Šitą blanką išpyldikit ir sugrąžinkite atgal sekretoriui Sekevičiui viršminėtu adresu:

Aš ....

prisirašau prie Lietuvos Laisvės (Autonomijos) Fondo ir moku iš viršaus $..... arba kasmėnesis mokėsiu po ..... dolliarių, arba po ..... centų.

Mano vardas ir adresas yra tokis:

Vardas pravardė .....

....

Numeris ir gatvė .....

....

Miestas ir Valst. .....

....

Tuli Bucyrus, Ohio, mėsininkai ėjo lenktynėn dešrų daryme. Jacob Reinhard padarė dešrą 41 pėdų ilgio; William Halliwell dešrą padarė 54 pėdų ilgio o P. A. Poister, 55 pėdų ilgio.

* * *

Tėvai tulo Charlie Ward, 14 metų am. iš Lynn, Mass. davė jam nuodų duoti jo šuniukui, už tai kad tulas gydytojas sakė šuniukas nešiojo karštligės bakterijas jo vilnose. Charlie labai mylėjo tą šuniuką, kurį jis pats buvo užauginęs ir vieton jį užnuodinti, pats nurijo nuodus ir tuoj numirė. Jis paliko raštelį prašydamas kad nenužmuštų jo šuniuką, nes jis pats buvo numiręs jo vietoje.

PO MEDŽIU.

Gerbiami broliai ir seserįs!

Su pradžia metų aš noriu priminti vieną svarbų daiktelį jums, mieli broliai, kurie čionai po medžiu susirenkate. Tas svarbus daiktas yra, kad jųs visi imtute ir pramoktute rašyti. Tai yra vienas iš pigiausių ir vienas iš geriausių daiktų, ką žmogus gali padaryti del savęs. Ką vertos musų rankos, jeigu jos nepadaro to, ko mums labiausiai reikia.

Ar jųs žinote, mieli broliai ir sesrįs, kodėl męs dabar negauname žinių iš Lietuvos? Tai yra ta priežastis, kad musų visuomenė iš didelės dalies nemoka rašyti ir nesirupna daeiti tę, kur galėtų nors atvirutę parašę atleisti. Tie, kurie rašo, jų kortos ateina ir nors tiek praneša čionai, kad savieji žino jog jie yra gyvi ir rupinasi šiaip ar taip jiem pagelbą duoti. Žmogus nemokantys rašyti arba mokantys biskį šiaip taip vedžioti plunksną, bet labai prastai, skaitosi už neapšviestą. Neapšviestą žmogų už ką laiko civilizuotas svietas? Laiko už puslaukinius illiteruotus ir kaipo tokiem žmonėm pasaulėje skiriama tik gyvenimas su vargu sumaišytas.

Nereikia žiurėti dabartinių laikų, tai yra laikų, kada pinigai gausiai, plaukia, mokestįs didelės prie visokių darbų. Ypatingai dabar yra galima daugiau laiko pašvęsti prie prasitobulinimo, liuosiau gali gauti knygų, popieros ir reikalingų daiktų, tiktai reikia turėti noras. Daugelis musų brolių biskelį mokėdami rašyti taip surašo laišką, kad jo niekas negali perskaityti ir dalina vienas nuo kito pakol randa eks pertą, kuris šiaip taip atmena kas tę reikalaujama.

Toks tai jau ne rašymas. Jeigu norime save patobulinti, turime mokintis kiekvieną raidę atskirai parašyti, taip kad butų galima ją perskaityti. Tik tada bus galima pripažinti raštininkui tą dovaną apšvietos, kada jo raštas bus aiškus ir gražiai parašytas. Tada jau mųs negalės pavadinti illiteratais — neapšviestais, nes męs turėsime ką parodyti, jog męs turime dovaną apšvietimo, galime savo mislį ant popieros išreikšti ir perduoti į tolimas šalis giminėms, ir pas artimus, arba reikaluose pirklystės męs galime susinešti, susižinoti kur tik mums reikia.

Niekur nėra tiek pajieškojimų kaip lietuviškuose laikraščiuose. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tauta yra netobuli, taip, kad ant svieto gyvendami pražųsta ir reikia vienas kito jieškoti per laikraščius. Kas-gi tame kaltas, kaip tik tamsybė, negalėjimas rašyti. Pasimesti nuo savo brolių, nuo seserų, nuo tėvų ir pamesti sviete savo vaikus, tai kitaip negalima susekti priežasties, kaip nemokėjime rašyti. Jeigu mokėtų rašyti, tai atsiskyręs nuo savųjų parašytų nors atvirutę į savo artymus, persikėlęs nuo vietos gyvenimo vėl parašytų. Bet kaip nemoka rašyti atsiskyrę visai žųsta. Jeigu papuola tarpe svetimtaučių kur nėra kam parašyti, dingsta musų broliai ir seserįs. Toki pavieniai žmonės yra silpni, ir iš tokių visa tauta susidėjus yra silpna. Taigi, mieli broliai, turime męs šiuos metus anksti pradėti, pradėti dabar ir išmokti rašyti gerai, aiškiai raides prie viena kitos sudėti. Rašyti žodžius ir tėmyti kur kokias raides sudėti, mokintis savo mintį parašyti, kad kitas žmogus paskaitytų ir be abejonės suprastų ką rašytojas kalba, ko nori.

Dabar kada eina amunicijos fabrikai dieną ir naktį, kada moka dideles algas išsunktais pinigais iš Europos žmonių gyvasčių, nėra ką jums ir užminti apie tą, jog mokėdamas gražiai rašyti gali gauti daug darbų prie lengvesnių užsiėmimų. Lietuvių ir lietuvaičių mokančių savo kalbą reikalauja daugelyje vietų. Bet męs neturime tokių, kad galėtų tas vietas pripildyti, jos tenka daugiausiai svetimtaučiams musų kalbą suprantantiems. Daugybė anglų mokinasi lietuviškai, kad tarpe lietuvių galėtų pramonę daryti.

O męs apsileidžiam ir gerus užsiėmimus, atiduodam kitiem. Kaip mums sunku gyventi, tada męs kaltinam surėdymą pasaulės valdžias ir kas tik papuola; bet, mieli broliai, reikia atsižurėti, kad męs žmonės už vis turime savę labiausiai apkaltinti, kad męs netik kad tokį surėdymą nesistengiame suprasti, bet kaip kudikiai ant jomarko pasimetame nuo tėvų, nuo brolių, paskui jieškome jų per savo tingėjimą išmokti parašyti ir su savais susirašyti.

Kadangi męs ėsame žemame stovyje, daug musų brolių dar nemoka skaityti ir rašyti ir daug dar tokių yra, kurie tiki į tą seną pasaką, buk tik ponam reikia mokėti, "rašto", "man prastam" sako, "reikia tik dirbti".

Tas netiesa, mieli broliai ir seserįs! Mokėti skaityti ir rašyti reikia kiekvienam. Tas gabumas musų kuno padaro mus, žmonėms vertesniais del pačių savęs ir del tautos musų ir šalies kurioje gyvename. Be mokėjimo rašto, męs netik neturėsime laisvės ir geresnio surėdymo, bet visiškai paklysime ant šios pasaulės. Delto kviečiu jus visus pradėti savo ranką lavinti ir pasisavinti tą dovaną apšvietos sau. Jųs pamatysite kokią didelę permainą tas padarys ant jusų pačių.

Tik apturėjus tą dovaną, nereik didžiuotis labai, nereik norėti, kad kas už tai ponu vadytų, bet bet naudoti tai sau prie progos kur reikia gyvenime. Kalbinu ir kalbinu jus visus, brangus broliai ir seserįs, prie išsilavinimo, tik imkite plunksną ir lavinkitės savo ranką; nežiurint kaip ji nusidirbus, ji visada gali mokytis su pasekme.

DARBININKŲ ŽINIOS.

Žydai mėsininkai Chicago je susitvėrė uniją.

* * *

Toronto, Kanada, turi 172 lokalines unijas.

* * *

Valstijoj Montana, 60,000 darbininkų dirba pavojingus darbus.

* * *

Miestas Victoria, Australijoj, turi 7,486 dirbtuves, kuriose dirba 91,888 darbininkų.

* * *

Plomberiai Johnson City, Tennessee valstijoj, išsikvojo sau 8 val. darbo dieną.

* * *

Daugiau negu ketvirtadalis iš 99,233 dirbtuvių darbininkų New South Wales., Australijoj, yra moterįs.

* * *

Sakoma, kad bent 100,000 moterų dirbančių Anglijos amunicijos dirbtuvėse pirm karės užsiėmė vien moteriškais darbais, buvo tarnaitės, rubsiuvės ir tam panašiai.

Pusė iš 87,000 narių Teplio rių Brolijos dirba dirbtuvėse. kurios samdo mažiau negu 5 vyrus.

* * *

Kanados gelžkelių darbininkai visuose departmentuose, pasinaudoja nedateklium darbininkų reikalauti pakėlimo mokesties.

* * *

Norvegijoj, sveikata visų darbininkų turinčių daugiau negu 15 metų amžiaus, turi buti apdrausta (inšiuryta).

* * *

Gyventojų skaičius Argentinoje pasidarė beveik dvigubas per praeitus dvidešimts metų. Tas paeina ypač iš atvykimo į tą šalį darbininkų jieškančių geresnio pragyvenimo.

* * *

Karės laiko gerbuvis padarė, kad Japonijoj, kur paprastai budavo perdaug darbininkų, dabar yra nedateklius. Ir darbininkai pradėjo labiau susiprasti ir tvertis į organizacijas.

* * *

Turkijos valdžia paskyrė $1,980,000 del nupirkimo javų sėklų del nubiednėjusių turkų ukininkų.

* * *

Visos Kanados ukininkų organizacijos, turinčios 60,000 narių, susijungė į federaciją, vadinamą Žemdirbystės Taryba. Ši taryba ketina įvesti daugelį politiškų, ekonomiškų ir visuomeniškų reformų.

* * *

Šimtai italų sodnų ir vyndaržių darbininkų Californijos valstijoj susiorganizavo į uniją ir prisidėjo prie Amerikos Darbo Federacijos. Aną metą šie darbininkai dirbo 11 valandų už $2. Dabar jie reikalauja $2.50 už 8 val. darbo dieną.

* * *

Kunigaikštijoj Lippe, Vokietijoj, išleista paskelbimas, kuris grasiną bausme moteris atsisakančias dirbti laukuose. Tos, kurios kaipo kareivių žmonos, gauna pensijas, daugiau to negaus ale turės uždirbti sau duoną laukuose.

* * *

Nariai darbininkų unijų Kanadoje nėra užganėdinti valdžios veikimu prieš augštą pragyvenimo kainą. Jie ketina suorganizuoti čielą armij, darbininkų ir maršuoti į Ottawą (Kanados viršiausį miestą) reikalaujant kad valdžia kuogreičiausia ką nors nuveiktų, numažintų maisto kainas.

* * *

Amerikos Darbo Federacija paskelbė, kad mokytojam turi buti suteikta tiesa organizuotis į unijas. Jie nori, kad darbo unijų atstovai rastusi visose Apšvietos Komisijose ir butų direktoriai valstijų universitetų.

* * *

Per pirmus 11 mėnesių 1916 m., 765 ypatų buvo užmušta New Yorko gatvėse. Įvairių rušių vežimai užmušė 528, gatvekariai 96; puolimas ant gatvių iš paslydimo ar ko kito buvo priežastis 81 mirčių, o 59 ypatų nupuolė nuo vežimų, gatvekarių ir tam panašiai.

Vokiečių Užėmimas Vilniaus.

PASAKOJIMAS PONIOS L. DURCH.

———ooOoOoo———

Ką- tik pribuvo Amerikon Liba Durch su dviem savo vaikučiais, vienas 3 metų, kitas 5, iš miesto Vilniaus Lietuvos. Štai ką pasakoja apie tenaitinių žmonių gyvenimą:

Aš laikiau valgomų daiktų krautuvėlę Vilniuje ant Žmudski pereulok gatvės, kuria vokiečiai atėję praminė Schornes Strasse. Puolus Marijampolei ir Kaunui į vokiečių rankas, žmonės kasdien laukė, kad ir Vilnius puls. Kas nors leido paskalus kad atėjus vokiečiams, viskas bus pigu ir gyvenimas daug pasigerins. Delto daugelis netik nebijojo tos permainos, bet ir laukė.

Žmonės kasdien buriais ėjo per Vilnių į tolesnius Rusijos kraštus, baisus sumišimas, skubinimas pavertė Vilnių į nerviską vietą.

Apie tris dienos prieš Vokiečių atėjimą, rusų kareiviai ir žmonės jau dirbo kiek įmanydami, nukapojo visur telegramus, ėmė iš bažnyčių varpus ir vežėsi ant trukių krovė. Vienas iš didžiausių varpų buvo cerkvėje ant gatvės Mala Pogulankia, prie kurio darbavosi labai daug kareivių ir žmonių pakol išėmė iš varpinyčios, nes varpas baisiai didelis, kuone visą kelią užėmė. Jie išvežė visokius metalinius daiktus, kad vokiečiams netektų. Rusų kareivių buvo pilnas miestas ir visi ruošėsi, taisėsi miestą apleisti. Žmonėm buvo prisakyta, jeigu kas nori miestą apleisti ir važiuoti į Rusiją, galėjo tai padaryti, bet verste nevertė nieko, kad va žiuotų, tik urėdninkų šeimynos išvažiavo keliom dienom prieš Vilniaus paėmimą, taipgi ir daugelis kitų kurie verčiau norėjo keliauti į Rusiją negu liktis po vokiečiu.

Buvo rugsėjo mėnesis. Atmenu, kad pėtnyčios vakare rusų kareiviai pradėjo dideliais buriais rinktis ir kraustytis iš Vilniaus link šono Ašmenų. Jie vežė amuniciją ir viską kas tik prie kariumenės prigulėjo. Subatoje iš ryto jau nesimatė nė rusų kareivių nė zemskių, tik anksti išgirdome baisų sutratėjimą, kada suardė Suipriškių tiltą su dinamitu, kad vokiečiam nebutų per kur ateiti į miestą. Paskutiniai rusų kareiviai vos spėjo pasitraukti, ir suardyti Škapliernos tiltą, kaip bematai pasirodė pulkai vokiečių nuo Kalvarijos šono. Aš arti nemačiau ir nežinau, kaip jie pasitaisė tiltą, per Viliją, bet taip greitai atėjo į miestą, rodos kad tiltas buvo visai nesulaužytas. Jiem atėjus į miestą lenkai juos gražiai pasitiko su automobiliais, su bukietais ir tuojaus įtaisė didelę procesiją į miesto namą.

Iš miesto užveizdos, rusai paliko tik miesto gaspadorių ir policijos viršininką. Atėjus vokiečiam prie miesto namo, Vilniaus miesto gaspadorius atidavė vokiečiam raktus ir jie tuojaus suėję į vidurį paėmė po savo globa visas knygas ir miesto dokumentus. Vokiečiai tuojaus pradėjo daryti mieste parėdką; ant trijų po pietų jau nauji policistai vaikščiojo po miesto gatves su užrištom blekėm ant rankų ir tam tikra buože, kaip kad čionai policijantai nešioja. Policija buvo sutaisyta iš vokiečių, lenkų, žydų ir lietuvių. Vokiečiai užklausė miesto gaspadoriaus, kiek kokių žmonių randasi Vilniuje ir kurių yra daugiausia. Miesto gaspadorius buvo lenkas, ir jis atsakė, kad Vilniuje yra daugiausia žydų. Vokiečiai jam pasakė, kad męs netikim ir turim daryti suskaitymą. Tuojaus griebėsi suskaityti miesto gyventojus; po suskaitymui pasirodė kad ne žydų daugiau bet lenkų. Tada vokiečiai pasakė miesto galvai: Jeigu tu nežinai kokių mieste žmonių yra daugiausiai, tai netinki savo vietą užimti, ir pavarė jį nuo vietos.

Pirmu kartu kaip vokiečiai suėjo į Vilnių, žmonės gėrėjosi jų gražia kariumene, gražiai aptaisyta; jų dra panos apsiavimas ir viskas labai puikiai išrodė. Rusų kareivio čebatas rodos vos pakeliamas, o šie yra apsiavę daugelis su lengvais čeverykais, apsisukę su auteliais ir šiaip visas pas juos prirengimas yra smagus, tinkamas. Vos spėjo perstatinėti policiją, tuojaus praleido juos per miestą nuiminėti ir išnaikyti visus rusiškus parašus. Užėjo baisi darbymetė, nes jie nepaliko nė mažiausios rusiškos raidės, visas liepė permainyti vokiškai; kas norėjo ir kitose kalbose šalei vokiškos galėjo parašyti.

Žmonės pradėjo krautuvėse reikalauti pigiai tavorų, sakydami dabar atėjo vokiečiai ir viskas turi buti pigu, nes taip jau seniai kalbama. Iš karto niekas nežinojo kame dalykai ėsą ir daiktus buvo nupiginę, bet netrukus pasirodė, kad išbaigus tavorą, jau sunku gauti. Netrukus kas nors paleido paskalą, kad neims ruskų popierinių pinigų, ir nebuvo kam tas dalykas paaiškinti kaip tikrai bus, delto visi pasikavojo sidabrinius, auksinius ir varinius pinigus į bonkas į žemę susikasė, o žmonės vis eina pirkti, duoda popierinius pinigus ir reikalauja drabnų, krautuvėse drabnų neliko. Ir per nekurį laiką vien tik popieriniais pinigais žmonės pirko. Vieną kartą pas mano susiedus atėjo vyras, nusipirko papirosų, padavė penkinę ir sako; išmainyk! Krautuvninkas sako neturiu. Pirkikas sako, kad turi turėti; jeigu ne tai pašauksiu policijantą. Taip ir padarė. Policijantąs atėjo, išjieškojo krautuvėje visur, drabnų nerado. Ant galo krautuvninkas sako: Jųs mane iškrėtėte neradote drabnų,; dabar malonėkite pažiurėti po kišenius šito pono ar gi jis neturi. Policijantas pirkiką pradėjo kratyti ir atrado net 9 rublius drabnais, kuriuos atėmė nuo jo ir atidavė krautuvninkui o nuo krautuvninko paėmęs pirkikui padavė popierinius ir per duris išvarė.

Daug visokių atsitikimų butų galima prirašyti, kas darėsi atėjus vokiečiams, kokios tai permainos. Bet sunku butų viena diena išpasakoti. Tik tiek galima sakyti, kad žmonės greitai apsidžiaugė vokiečiais. Vokiečiai tuojaus užgynė žydam subatą švęsti. Sako karės laikas, negalima švęsti ir laikas marnavoti, krautuvės turi buti atdaros subatom ir nedėliom — visada, pramonė ir darbas turi nuolat eiti.

Pakol rusai buvo, žmonės turėjo neblogą uždarbį, duona buvo po 5 kapeikas svaras ir šiaip viskas nebuvo brangu. Vokiečiam atėjus, žmonės išbaigė ką turėjo tavorų, o kaip reikėjo gauti daugiau, jau daiktai pradėjo kilti, ant galo pasiliko čeverykai 20 rublių, jautienos mėsos 120 kap svaras, ir tai negalima gauti, cukraus svaras svaras 120 kap., bet tankiai negalima gauti. Pakol rusai buvo, tai čia slapstėsi ir daugybė kareivių parbėgusių nuo karės lauko niekam nežinant,; čia jie sau ramiai gyveno, vieną dieną, vienoje, kitą kitoje vietoje. Rusam bėgant, daugelis jų kareivių tvčia pasikavojo mieste ir liko. Jie manė, kad vokiečiam užėjus bus spakaini. Bet vokiečiai visus surankiojo ir išvarė savo kariškų darbų dirbti, nė vienas nepaspruko.

Žmonelės labai nuvargę išrodo per stoką maisto, tifusas labai daugelį varo į kapus. Pavargusių sunykusių žmonių pulkai nuolat didinasi. Pirma žmonės irandų už namus nemokėjo, dabar uždėjo namų savininkam už namus taksas mokėti, todėl ir jie namuose dovanai nelaiko, gyvenimas vis sunkinasi.

Mėginau rašyti į savo vyrą Amerikoje, bet mano laiškai sugrįžo. Vėliau sutaisė susirašymą. Ateini į pačtą, paprašai, tai duoda atvirutę drukuotą, kurią išrašai ar sveiki, ar kas mirė, ir paskui jie paima tą atvirutę, sako nusiųsim į Ameriką, atvirutė kaštuoja 8 feningus. Matydama, kad gero nebus toliau gyventi, susirašiau su keliauninkų biuru, jie parupino man pasportą ir susitaisius per 3 mėnesius, krautuvėlę pardaviau o pati išvažiavau į Ameriką. Man kaina vo 1000 markių ($250), atvažiuoti į Ameriką. Važiavau per Kauną, per Berlyną į Rotterdamą ir į Ameriką. Vokiečiai niekur vienos neleido ir nedavė su nieku kalbėti. Taip palikau tą kraštą vargų. Ten žmonės jau ir apie karą nekalbą, jų vienintėlis pakalbėjimas tai kaip ir kokiu budu gauti duonos šmotelį, ir kaip palaikyti ilgiau savo gyvastį.

Sakoma, kad rusai įsteigs sau koloniją Pietų Amerikoje.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

PATERSON, N. J.

2 d. sausio atsibuvo visuomenės susirinkimas ant parapijinės svetainės. Pirmininkas Centralio Komiteto persitatė vietinį kleboną kuris pakalbėjo apie visų trijų sriovių veikimą; jo žodžiai patiko visiems kurie radosi svetainėje; tenai buvo ypatų priklausančių prie visų srovių ir visi sutiko, kad klebonas teisingai kalbėjo.

Toliau klebonas paklausė, ar Amerikos konsulis butų reikalingas Lietuvoje; visi pritarė, kad reikalingas. Tada klebonas perskaitė laišką iš Centralio Komiteto, kuriame klausta, ar daug čionai yra lietuvių piliečių ir ar daug jie atsiras turint šiandien reikalą prie konsulio. Taipgi, ar daug čia randasi draugijų ir kiek jos narių turi. Viskas turi buti surašyta ir pirmininko perduota Central-Komitetui.

Pasirodė, kad Patersone yra keleta piliečių turinčių reikalus prie konsulio.

Buvo nutarta sušaukti visuomenės susirinkimą kitoj svetainėje, del apkalbėjimo tuos pat dalykus, nes yra nemaža tokių žmonių, kurie atsisako ateiti ant bažnytinės svetainės, vien tik delto, kad bažnytinė.

Jaunikaitis.

PATERSON, N. J.

24 d. gruodžio, šiame miste atsibuvo dvejos krikštynos. Abiejose buvo vartojama svaigalai. Pirmose, begerdami ir bedainuodami, svečiai ėmė ir susipešė, taip kad nevienam, o ypač kumui teko pralieti krajo. Sekant muštynes, buvo ir areštavimų, mat reikia kerštas tolyn varyti. Sakoma, kad net kuma kumą suareštavo. Kuomet bus teismas, reikės nemaža pinigų išduoti advokatui, o paskui dar miestui už tuo kasmę. O ką mųs žmonės iš to turės? Nugi nieko, tik neapykantą vieni prieš kitus. O užsimink tokiem žmonėm, kad nekerštautų, ramiai užsilaikytų ir velyk pinigus karės nukentėjusiem aukautų, tai jie spiaus tau į akis.

Antrose krikštynose, nors irgi buvo svaigalų, žmonės gražiai užsilaikė ir dargi sumetė keletą dolerių Lietuvos sušelpimui. Tas tai pagirtina, bet butų dar puikiau, jei gu ir tie pinigai ką ant svaigalų praleista, butų visi suaukauti buvę.

Katalikas.

CLEVELAND, OHIO.

Sausio 7 dieną atsibuvo vakaras surengtas Amer. Liet. Taut. Sand. 18 kp. Sandariečiai pasikvietė programą išpildyti gabiausius artistus ir geriausius scenos mylėtojus, Clev. Lietuvių Teatrališko Choro draugiją. Artistai pirmiau perstatė labai gražų veikalą penkiose veiksmėse "Jono Širdis".

Veikalą atliko sekantį asmenis, Adomas, P. Šulkus; Petronė, p. Balvinckiutė; Agnė, V. Kareckiutė; Juzė, J. Daudžiutė; Laurukas, J. Baranauskas; Jonas V. Kiveris, Vincas, J. Žilionis; Nagas, J. Daminaitis; Spirgevičia, P. Mušinskas; Vaitas, Urpšaitis; Raslinenkas, K. J. Urpšaitis; Rastininkas, K. Urpšaitis. Teatro mokyt., J. Klimavičia. Lošimas nusisekė gerai, nes publika turėjo juokų iki valiai. Labiausia prijuokino publiką J. Baranauskas, (Lauruko rolėje) kožnu savo pasirodymu ant scenos.

Po perstatymui, prasidėjo šokiai ir tęsėsi iki vėlai nakčia.

Reikia pažymėti, kad Clevelandiečiai sandariečiams mažai atjaučia. Ant kitų balių buna gana daug publikos, bet ant viršminėto, visai mažai buvo.

Patartina butų sandariečiams surengti daugiau tokių smagių vakarų, gal labiau publika susipažintų su Sandara ir pradėtų labiaus veikti ant tautiškos dirvos. Kaip girdėjau tai Sandaros 18-ta kp. žada surengti prakalbas del Clevelando lietuvių, kas butų labai geistina, nes Sandarą abelnai mažai dar pažysta clevelandiečiai.

Jaunikaitis.

HARTFORD, CONN.

Nelaimingas atsitikimas.

2 d. sausio, 1917 m. Elžbieta Masiulaitė, kuri gulėjo Hartforde ligonbutyje, gavo sumišimą galvoj ir iššoko per langą 25 pėdas žemyn. Puldama persilaužė ranką ir koją ir visa labai susitrenkė. Po 3 valandų ji mirė, baisuose skaudėjimuose. Vėlionė prigulėjo prie vietinių draugijų šv. Elžbietos, Vyčių 6 kuopos, Moterų Sąjungos 17 kuopos ir Merginų Gyvo Rožančiaus; visos šios draugijos atidavė paskutinį patarnavimą vėlionei. Ji buvo palaidota su bažnytinėms apeigoms. Lai buna jai lengva šios šalies žemelė!

Sąjungietė.

NEW BRITAIN, CONN.

10 d. sausio, vietinė Vyčių kuopa surengė puikų balių su skrajojančia krasa. Dvi dovanos buvo skiriama tiem, kurie gaus daugiausia atviručių. Pirma dovana buvo laikraštis ant ištisų metų, o antra, doleris pinigais. Pirmą dovaną laimėjo p-lė A. Žaledoniutė o antrą J. Puinauskiutė. Publikos buvo pilna svetainė. Vaikinai kurie radosi ant šokių buvo daugiausiai čia augusieji o merginos tai kuone visos iš Lietuvos atvykusios.

Labai apgailėstaujama, kad čia augusios merginos nesilanko ant lietuvių balių.

Čia Augęs.

TORRINGTON, CONN.

Šios kolonijos lietuvių benas rengia puikų balių ant 20 d. sausio. Balius bus maskaradinis ir už geriausius pasirėdymus bus duota dovanos. Balius bus ant J. Aleksino svetainės, 171 Franklin gatvės. **K.**

Iš Heidelbergo, Vokietijos, pranešama, kad kometa vadinama, "Encke Kometa", kuri turėjo pasirodyti tik pavasaryje, 1918 m. jau dabar pasirodė.

Tvirtumas Sielos

Čielą mėnesį negalėjau ramiai miegoti...

Šale mano miegamojo kambario kitame name, surukusiame mažame kambarėlyje, prie tamsiai degančios, lyg vilko akis, lemputės, griežė ant smuikos, koks turbut pamišėlis, maniau sau, jo smuikos stygų balsai taip žiauriai spiegė, cypė, kad mano ausyse lyg dygliai varstė.

— Mulkis, tariau, ar jis negali žmoniškiau griežžti? Gal mokinasi, bet jei mokinasi, tar ar negalima mokytis dienomis bei vakarais. Dabar pradeda nuo devintos valandos vakare, baigia net kaip antra ryte, tąsydamas su smičium po bjauriai žviegiančias stygas.

Galutinai vieną naktį, negalėdamas užmigti, netekau kantrybės. Atsikėliau iš lovos, apsirengiau, manau nueisiu pasakysiu jam idant liautusi naktimis lermą kėlęs; jei neklausys, skųsiuosi policijai.

Kaip nustebau, įėjęs į tą tamsų kambarėlį ir pamatęs musų dirbtuvės darbininką, lietuvį, Aleką, kuris dirbo sunkiausį darbą už mus visus. Mat nemokėjo geresnio darbo, tad jam reikėdavo kas 5 minutos apie 200 gabalų geležies, sveriančios po 30 svarų, iš vienos vietos numesti kiton. Kiti darbininkai toj dirbtuvėje juokdavosi iš jo kaipo netikusio niekam.

Jis laikė smuiką įrėmęs prie kairiojo peties, galvą pavertęs ant šono, lyg bijodamas kad smuika, kuri, nors ir rodos drutai laikoma, drebėjo, ne iškristų. Jis traukė per stygas su smičium iš viso pečio, apsivilkęs su viršutiniu žiuponu, mat žiema, šalta.

Pamatęs mane, jis sustojo, smuiką ant anglių kruvos padėjęs tarė:

— Atleisk, Tamsta, aš jau einu gulti; bučiau ilgiau negriežęs vistiek...

— Kad tu netik šį vakarą bet kožną naktį neduodi man ramiai sudėti akių, atsakiau aš. — Na, pasakyk man, kada tu pats pasilsi; juk nuo septynių reikia stoti darban, o paskui iki šešių dirbti taip sunkų darbą.

— Aš čia geriausia pasilsiu, atsakė jis, bet... kad ne galima ramiai nei smuikos į rankas paimti; eina ir eina tildyti manęs, tai šeimininkas namo, tai policmanas ir kiti....

— Ar negali mokytis vakarais?

— Vakarais?... mat lankau vakarinę mokyklą. Bet kitą žiemą manau pabaigsiu, tuomet bus kas kita.

— Ko mokiniesi? paklausiau.

— Skaityti ir rašyti...

— Ar neužtenka mokytis ant vienos smuikos?

— Užtenka, bet nemokant skaityti, rašyti, negalima mokytis nė griežti.

— Kodėl nesimokinai mažas budamas, Lietuvoje skaityti?

— O, jei aš bučiau mokėjęs nors skaityti Lietuvoje, aš šiandien bučiau kitoks, atsakė jis, ir išsirito iš jo akių kelios, kaip žirniai ašaros.

Man pasidarė nejauku. Maniau gal aš ir dovanai pykau per visą tą laiką ant jo už kėlimą lermo. Gal jis tikrai turi didelį norą prie to užsiėmimo.

— Kas Tamstai patarė mokintis ant smuikos? paklausiau jo; juk jau per senas, per sunkiai dirbi; tapti geru smuikorium reikia nuo jaunų metų pradėti lavintis. Kodėl nesimokinai jaunas budamas?

— Jei nori, Tamsta, todažinoti tai sėskis šičia ant malkų, pasakysiu viską, tuomet suprasi.

Nors buvo vėlu, bet didelio žingeidumo paimtas, norėjau išgirsti ką jis pasakys, prirodys.

— Pirmiausia pasakysiu tamstai apie savo jaunas dienas, kur aš jas praleidau ir delko nieko neišsimokinau.

Septynių metų buvau, kaip mano motina persiskyrė su šiuom pasauliu. Už manę liko jaunesni du broliu, vyresni trįs. Tėvas turėjo tik tris margus žemės. Gyvenome labai biednai. Už trumpo laiko tėvas apsivedė su kita ir man vos sukakus devyni metai išleido mane pas svetimus tarnauti. Tėvas buvo pradėjęs mane pamokyti skaityti ir jau mokėjau visas raides, bet begyvendamas pas svetimus pamiršau; mano šeimininkai patįs nemokėjo nė vienas skaityti, todel nors tėvas buvo suderėjęs kad man nupirktų elementorių ir pamokytų skaityti, buvo vėltui. Tiesa, radosi ir mokytojas, kuris mokino to kaimo vaikus, bet manęs mano šeimininkai neleido; nebuvo laiko. Nors pirmus metus buvau susiderėjęs taip pigiai, tik keturis rublius ant metų, ir jie priždėjo mokinti, bet neištesėjo. Darbo buvo tiek daug; žiemą reikėdavo plunksnos plėšyti, bulvės skusti, šluoti ir tam panašiai. Vasarą reikėjo kas dien ganyti. Šeimininkai sakydavo: ką tu veiksi su mokslu, juk duonos iš to nevalgysi. Žiurėk kad turėtum daugiau pinigų, tuomet nereikės jokio mokslo ir busi laimingas. Bet tie jų žodžiai manęs nesuramino; aš taip labai norėjau mokytis.

Paaugus, kuomet galėjau arti, ir kitus sunkesnius darbus dirbti, tuomet vėlei nebuvo laiko; reikėdavo dirbti nuo gaidžių iki vidurnakčio.

Aš labai mylėjau smuiką: Budavo nueisiu į bažnytkiemį, palauksiu iki pamaldos pasibaigs bažnyčioje, tada einu prie namų jauno musų parapijos vargoninko, kuris parėjęs iš bažnyčios, kad užtrauks ant savo smuikos, tai aš net drebėdavau iš džiaugsmo ir tolei klausydavau iki nustodavo griežti, tada eidavau patenkintas namon.

Susitaupinęs kelionei pinigų, važiavau į Ameriką, nes tais metais butų reikėję stoti kariumenėn. Pribuvus čia, užsidirbau kiek pinigų nusipirkau smuiką. Ir maniau dabar jau išmoksiu, tikrai išmoksiu ko visą savo gyvenimą taip geidžiau. Bet apsirikau. Nuėjus pas mokytoją mokytis griežti, jis labai nusistebėjo, pamatęs, kad aš nepažystu nė "A. B. C.". Jis man patarė eiti mokintis į vakarines mokyklas skaityti ir rašyti. Aš taip ir darau.

Keturi metai jau kaip pradėjau mokytis vakarinėse mokyklose skaityti, rašyti ir kalbėti anglų kalbos, ir mažum už metų pabaigsiu pradinę mokylą. Taigi šiemet ir pradėjau mokytis vėlei ant smuikos. Mokytojas patarė man lengvesnį darbą dirbti, gal geriau seksis, nes dabar baisiai rankos dreba nuo sunkaus darbo. Reikės bandyti jieškoti.

Nežinau ar aš išmoksiu ar ne. Bet griežšiu nors tolei iki nuvarysiu norą. Visgi viltį turiu, kad atsieksiu ką nors.

Blogiausia tai, kad negalima gauti vietos mokinimuisi. Nieks nenori priimti, mat nemoku gražiai, švelniai kėravoti smuikos smičiaus. Čia butų neblogiausia; gyvenu su broliu aname kambaryje, bet mokytis tę neduoda, todėl šeimininkai leidžia šitame kambaryje mokintis, mat, čia niekas negyvena. Tik vieni angliai, malkos čia laikoma.

Bet labai gaila, kad aš tamstai užkenkiu...

Aš jam nieko nesakiau, tik išeidamas, lyg sarmatydamasis tariau — labanaktis.

* * *

Tas musų pasikalbėjimas atsitiko jau keletą mėnesių atgal. Nuo tada, kiekvieną naktį girdžiu aš jįjį su tuom pačiu dar netobulu smičium vedžiojant po stygas. Bet dabar aš ant jojo nepykstu. Jo smuikos staugiantis balsas, kuris pirmiau taip draskė man ausis, dabar man yra malonus. Aš girdžiu jame liudnas, verksmingas, bet kartu garbingas, pilnas vilties meliodijas. Jis man pasakoja apie vargingą, prispaustą gyvenimą musų lietuvių darbininkų, bet kartu ir apie stiprias, neįveikiamas musų sielas. — Jis tvirtina man, kad nė vargas, nė persekiojimas — nieks! — nesulaikys mųs nuo atsiekimo musų tikslo. Mes peržengsime visas kliutis, apgalėsime visus sunkumus — ir laimėsime, nes turime laimėti.

Ir todėl tos spiegiančios, nuo negabiai vedamo per jas smičiaus, stygos, man yra brangesnės, labiau žavėjančios, negu puikiausia orchestra.

MURAGAS.

Per pirmus 8 mėnesius 1916 m. amerikonai pirkliai importavo 14,884,140 svarų šilko iš Japonijos, už $67,426,035. Į likusią pasaulę, japonai pardavė 14,807,425 svarų, už $75.871,490. Tas parodo kad Amerika yra Japonijos geriausias "kostumierius".

NAUJI RUSIJOS GELŽKELIAI.

Anksti praeitoj vasaroje, atsibuvo labai svarbi konferencija Petrograde, kurioj rusų gelžkelių ir susinešimų, komercijos ir industrijos, finansų ir karės ministeriai priėmė plenas del pabudavojimo 25,000 mylių naujų gelžkelių ir naują sistemą laivų kanalų, kokios nėra jokioj kitoj dalyje pasaulės. Gelžkeliai ir kanalai turi buti gatavi už penkių metų. Naujos gelžkelių ir kanalų linijos sujungs visus rajonus kurie turi didelius turtus miškų, mineralų ar javų; šios linijos taipgi susidurs su Sibiro, Centralinės Azijos ir Baltųjų Jurių pakraščiu gelžkeliais.

Viena iš svarbiausių linijų eis iš Revel, Baltijos jurių prieplaukos į Orel, viduryje Rusijos, per tolį 1,100 mylių. Į Orel pribuna angliai, geležis ir plienas iš pietų., Kita svarbi linija eis iš Maskvos į Mariupol, ant Azov jurių. Per šią linija ypač siunčiama žibalas, iš dirvų netoli Azovo jurių. Kiti gelžkeliai eis nuo anglių kasyklų, nuo didžių miškų rajonų ir taip toliau.

Užvis svarbiausias rusų sumanymas nuo pabudavojimo gelžkelio skersai Sibirą, yra pabudavojimas naujo kelio tiesiog į šiaurę nuo Petrogrado į prieplauką kuri nors Arktiko vandenyne nėra užšalusi per didesnę daį meto, ši prieplauka tai Novo Alexandrovsk, ant Kola pussalio, Laplandijoj.

Mat Rusijai ypač svarbu turėti portą kuris yra atdaras visą metą; laike taikos, ji turi Baltijos portus, bet karei ištikus, vokiečiai tuos užblokavo, taip kad jai lieka vien Vladivastokas, 6,600 myl. nuo Petrogrado — t. y. per toli, iš daugelio atžvilgių. Archangelską galima vartoti tik per pusę metų. Novo Alexandrovsk, nors randasi labai toli į šiaurę, neužšala per visą metą iš priežasties įtekmės sriovės šilto vandens kuri eina per visą Atlantiką, nuo pietų iki Arktiko vandenyno. Gelžkelis tarp Petrogrado ir Novo Alexandrovsk sakoma bus tuojaus gatavas ir tada Rusijai nereiks pasitikėti vien ant Vladivostoko del visokių tavorų iš užjurinių šalių žiemos laike.

Chicagoje ir apielinkėje, t. y. Cook paviete, moterįs rodos nėra niekuomet rastos kaltos žmogžudystėje, sakė valstijos advokatas, kuomet tula moteris, apskusta užmušimu savo vyro, buvo iš rasta nekalta. Tai yra jau 19-tas kartas, kad moterįs apskųstos žmogžudyste toj apielinkėje, buvo paliuosuotos.

* * *

Šiomis dienomis tulas Pueblo, Colorado, vyras, kuris buvo suareštuotas už mušimą pačios, buvo nuteistas mokėti po $1. už kiekvieną svarą ką ji svėrė. Kadangi moteris svėrė 100 svarų, jis užsimokėjo $100.

Pabėgėliai Jieško Giminių.

Antanas Samulevyčius, Panevėžio pav., Naujamiesčio valščiaus, pajieško savo giminių. Atsišaukite į "Amerikos Lietuvio" redakciją.

Juozas Smiečkus, iš Bublelių kaimo, Naumiesčio pav., Suvalkų gub. pajieško giminių ir pažystamų, ypatingai Prano Barkausko ir jo žmonos Antaninos Meištų kaimo Naumiesčio pav. Malonėkite atsišaukti į "Amerikos Liet." Redakciją

P. Petraitis, kareivis, pajieško savo brolio, Jono Petraičio, giminaičio, Mateušo Atkučiuno ir taipgi B. Maštavyčiaus visi Kauno gub. ir pavieto, Babtų valščiaus Kačergių kaimo. Visi trįs pirmiaus gyveno Chicagoje ant Ashland ave. Malonėkite atsišaukti į "Amerikos Liet." Redakciją.

Juozas Kasparavyčius, iš Kalvarijos miesto, Suvalkų gub. pajieško savo pusbrolio Juozo Kasparavyčiaus ir draugo Kazio Valadkevyčiaus, taip-pat ir pažystamų Malonėkite atsišaukti į "Am. Lietuvio" Redakciją.

Antanas Mazurkevyčius, iš Yvaškų kaimo, Raudėnio gmino, Kalvarijos pav., Suv. gub. pajieškau savo dėdės Raulo Mazurkevyčiaus, pusbrolių Juozo, Antano, Motiejaus ir Elžbietos Kmiliaucků, taip pat ir pažystmų. Malonėkite atsišaukti į "Amerikos Lietuvio" Redakciją.

Elvirija Stružaičia, iš Rimšių kaimo, Kvetkų parap., Kauno gub. Pajieško giminių ir pažystamų. Malonėkite atsišaukti į "Amerikos Lietuvio" Redakciją.

Ona Ubartaitė, iš Baužaičių kaimo, Eržvilkio valšč. Rasienų pav., Jieško savo dėdės Juozo Matusevičiaus Iš Balandžių sodžiaus, Raseinų pav., Kauno gub. Malonėkite atsišaukti į "Amerikos Lietuvio" Redakciją.

Liudvikas Botyrius, Pajieško savo sunaus Vinco Botyriaus ir brolio Vinco Botyriaus iš Mikalavkos kaimo, Jenavo valščiaus, Kalvarijos pav., Suvalkų gub. Malonėkite atsišaukti į "Amerikos Lietuvio" Redakciją.

Morta Klupšienė, pajieško savo sesers Brigitos Paulauskienės ir kitų pažystamų iš Buividžių kaimo, Joniškio parap., Kauno gub., Malonėkite atsišaukti į "Amerkos Lietuvio" Redakciją.

Petras Rytikis, pajieško giminių Vincento Rytikio, Petro Žuvialio, Jono Taura ir Mortos Žiupsnis, visi paeina iš Gudžionių kaimo, Skiemių valšč. Šiaulių pav. Kauno gub. Malonėkite atsišaukti į "Amerikos Lietuvio" Redakciją.

Jonas Apinis, Kauno gub., Panevėžio pav., Biržų miestelio. prašo atsišaukti draugų Mykolo Balilonio, ir Franciškaus Nichvedavičės ir kitų draugų; gal ką žinot apie Baržus atsišaukit ant šio aderso.

Petrograd, Imperatorskij Zimnij Dvorec Požarnoe, otdelenie Ivanu Apin.

VIETOS ŽINIOS

Norintiems žinoti iš kur paėjo Jurgis Tumosa, kurį paėmė į beprotnamį, pranešame kad Jurgis Tumosa paėjo iš Suvalkų gub. Marijampolės pav., Kvietiškio gmino, Kelminės kaimo.

Sausio 14 d., 1917 m. persiskyrė su šiuom pasauliu Jonas Lileikis, paeinantis iš Kauno gub., Telšių pav., Baltininkų kaimo. Amerikoje išgyveno 23 m. Buvo nevedęs, 45 metų amžiaus. Paskutiniu laiku dirbo dirbtuvėje, kur ir tapo sužeistu ir po dviejų sąvaičių sirgimo pasimirė.

Vėlionis prigulėjo prie Šv. Liudviko draugijos, kuri prisidėjo prie palaidojimo. Vėlionis paliko du broliu ir seserį čia Amerikoje.

Praeitos subatos vakarą L. Vyčiai turėjo maskaradą šokius; butų gal gražiai išrodę kad publika geriau butų užsilaikius. Bet vietoje pastebėjimu įvairių drabužių, jie tų, kurie pasirėdę buvo griebė drapanas ir draskė. Tokių gyvulių kurie nemoka apsieiti sueigose visai neverta leisti į šiokias sueigas.

Rep.

American Steel and Wire Co. dirbtuvėje Quinsigamon dėl pastaromsiom dienom, atsitiko daug nelaimių. Ant. Mačkauską "rolling" mašinos gyrai labai supiaustė. Tulam italui skrynios puldamos nuo trukio kojas nukirto. Užpereitoj subatoje, karas anglių užmušė tulą lenką ant jardo.

Vardai aukavusių del pono R. S. Roe vainiko.

1.35 — A. Blažys; **85 c.** M. Avietaitė; **Po 50 c.** Dr. Puskunigis, I. Avietinaitė, J. Rauktis; **Po 25 c.** M. Avietienė, F. Šeška, Kazimiera, K. Vaškevičia, J. Šemniškis, V. Timinskaitė, J. Mickevičius, Gabrielė, A. Kuznickas, C. Pupka, V. Krikščiunas, V. Orlauskas, Jeronimas Zibackas, A. Rudnauskas, P. Zapereckas. Po **15 c.** J. Kevelaitis; **Po 10 c.** Draugas, S. Valatka, C. Rice, A. Pingonis J. Vinslauskas, Gibavičius, J. Klimas, V. Betonskas, J. Ulyda, A. Maliauskas, J. Stramėla, J. Kazlauskas, J. Juoziunas, V. Kačėsas, Draugas, J. Butanavičius, P. Snarskis. P. 5 c. A. Dobrila,

Viso surinkta $10,00

Vainikas baltų rožių nupirkta už 10 dol. Randall's Flower Shop, ant Pleasant gatvės ir pasiųsta į A. A. Roe namus.

A. B.

Ponia Mary Timoney, 83 m. amžiaus išpuolė iš lango antrų lubų namo ant Edward gatvės ir taip susižeidė, kad į keletą valandų numirė. Nelaimė atsitiko Subatoje.

Tulas Julius Zdanovicz iš Milford, Mass. 32 m amžiaus, kuris nakvojo subatos vakare Pelham hotelyje ant Walnut gatvės, buvo staiga pagautas halucinacijos (klajojimo) ir iššoko iš trečių lubų lango. Per stebuklą jis nesusižeidė ale pradėjo basas lėkti per Main gatvę, rėkdamas "policijos" 'pagelbos" ir tam panašiai. Kuomet policistai pribuvo, jis papasakojo. kad kokia tai moteris, jį persekiojo, vadino jį "bomu" ir norėjo nužudyti. Jis buvo nuvežtas ligonbutin.

Moteris policistė.

Worcesterio miesto taryba nutarė netrukus paskirti vieną ar daugiau moterų policisčių, kurios dažiurės vaač jaunas mergaites, bandys atkalbinėti jas nuo blogų kelių. Sakoma, kad kuo tolyn to daugiau Worcesterio mergaičių tarp 13 — 18 metų randasi ant gatvių naktimis nuo 9 —12 val. ir kad jos susipažysta su bile kuom, eina su nepažystamais į teatrus, šokių svetaines ir tam panašiai. Jeigu kas nors neprasergės tokių mergaičių, tai jos greitai nueis blogais keliais. Moterįs policistės darbuojasi kituose miestuose ir daug gero nuveikia.

Worcesterio mayoras, P. G. Holmes nutarė pradėti tvirtai veikti kad sustabdyti apiplėšimus ir vagystes kurie vargina Worcesterį pastaraisiais laikais.

MOTERŲ SKYRIUS

Kansas valstijoj randasi viena moteris paviečio dakta ras; jos užduotis yra ištirti priežastis staiga atsitikusių mirčių.

* * *

Viennoje, Austrijoj mergina gali apsidrausti (insišiurynti) nuo senmergystės. Jeigu pasiekia tam tikrą amžių neapsivedus, ji gauna paskirtą sumą pinigų.

* * *

Londono moterįs pradeda rukyti cigarus.

* * *

Austrijos moterįs dirba prie apkasų kasimo Galicijoj.

* * *

Panelė Ruth Law, kuri neseniai atsižymėjo atlikdama ilgesnę kelionę ore be nusileidimo, negu koks kitas aviatorius, ketina bandyti nulėkti orlaivyje nuo San Francisco iki New Yorko.

* * *

Panelė Caroline Clapp, duktė tulo Kansas valstijos milijonierio, stojo dirbti jos tėvo biure, kaipo stenografė.

* * *

Norėdama sutaupinti kiek galint metalo, idant turėti daugiau del amunicijos dirbimo, Anglijos valdžia uždraudė dirbtuvėms toliau daryti moterų metalinių plaukams spilkų.

* * *

Ponia A. G. Miles, duktė vėlionė George C. Boldt, kuris padarė keletą milijonų iš hotelių laikymo, ketina tolyn varyti tėvo biznį, pati diriguodama visus dalykus,

* * *

Pastaruoju laiku gana daug moterų Anglijoj buvo išlavintos buti bevelinio telegrafo operatoriais. Jos užims vietas vyrų operatorių pašauktų kariumenėn.

Moterįs - kareiviai Meksike.

Meksike dabartiniu laiku randasi šimtai moterų kareivių, ant abiejų pusių, bet daugiausia Carranzos kariumenėse. Jos atlieka lyginai tas pat užduotis, kaip ir vyrai ir sulyg nekurių oficierių pranešimų, yra dar geresni kareiviai negu vyrai nes yra labiau paklusnios, labiau didžiuojasi tuomi kad yra kareiviai, geriau dažiuri ir užlaiko ginklus, kantriau kenčia vargą, alkį ir yr daug nuo širdžiau prisirišę prie revoliucijonieriškų principų. Ant mušio lauko jos dėvi lyginai tas pat uniformas kaip vyrai, bet kuomet keliauna arba buna laikiniai paliuosuotos iš kariumenės, jos dėvi rubus.

Šešios meksikietės kareivės jau pasiekė pulkininko laipsnį Carranzos kariumenėje. Keliolika yra majorai o gana daug randasi kapitonų bei lietutenantų. Jos gauna tas pat mokestis kaip ir vyrai.

Gal garsiausi moteris kareivė yra pulkininkė Ramona Flores. Laike žiauraus mušio su villistais, ji, tik su 20 kareivių paėmė šturmu apkasą, kurią gynė 100 vyrų turinti 2 kulkasvaidžius.

Pulkininkė Flores taipgi atsižymėjo pranešdama, kad nevienas carranzistas vyras oficierius, idant įgyti didelę garbę, praneša valdžiai apie mušius, kurie visiškai neatsibuvo. Tas daug kenkia valdžiai, sako ji, nes manoma, kad valdžios priešai yra daug skaitlingesni ir galingesni negu jie ištikrųjų yra. Už šį pranešimą, tulas oficierius, sakydamas kad ji apie jį kalbėjo, iššaukė ją dvikovon.

Pulkininkė Flores sako, kad nors Meksiko moterįs labai daug nukentėjo pastaraisiais metais iš priežasties revoliucijos, iš to gal vienok geras išeis, nes atidarys akis moterų ir prives jas prie kovojimo už geresnį padėjimą. Lyg šiol paprastųjų meksikiečių moterų padėjimas buvo labai blogas, jų stovis ne buvo nė kiek augštesnis už tikrųjų vergių.

Naudingi patarimai.

Labai lengva užlaikyti gezinį pečiuką juodu ir žibančiu, jeigu laiks nuo laiko kas dvi sąvaitės, paveizdan) aptepsi jį su linų sėklų aliejumi (linseed oil) vartodama mažą teplioriaus šepetuką. Kuomet aliejus pastovėjo kiek laiko, nušluostyk su minkštu skuduriu. Labai gerai visuomet turėti minkštą skudurį pavilgintą į linų -sėklų aliejų ir kaip kada, vieną ar du syk ant sąvaitės, nušluostyt su juo pečiuką. Aliejus nupoliruoja pečių ir neleidžia jam surudinti.

Gana tankiai pasitaiko, kad įdedi per daug druskos į viralą, jeigu taip atsitika, tai uždėk švarų sušlapintą audeklą ant viršaus puodo kuriame viralas verda. Garas sutrauks druską į sušlapintą audeklą.

Jeigu nori nuimti raides nuo miltų ar druskos maišų, tai pamerk juos į kerosiną per naktį o ant rytojaus išskalbk paprastu budu.

Šiokolado - Ryžių pudingas. Sušildink pusę kvortos pieno dubeltame puode. Tada pridėk ketvirtą dalį puoduko išplautų ryžių, 1 keturkampį šmotelį šiokolado, 3 valgomus šaukštus cukraus, šaukštuką sviesto ir žiupsniuką druskos. Uždengk ir virink 2 valandas ar daugiau. Tada pridėk pusę šaukštuko vanillos, išpilk į bliudą sušlapintą šaltame vandenije ir leisk atšalti. Reikia valgyti su pienu.

Geriausia vartoti "Baker's Unsweetened Chocolate," kuri yra padalinta į keturkampius šmotus.

Kad pašalinti šaltį.

Šiomis dienomis, kuomet oras taip mainosi, buna tai šilta tai šalta, labai lengva pagauti šaltį. Jeigu nori išvengti pagavimo šalčio, mažai valgyk ir pasivaikščiok nors valandą kas dien. Jeigu matai, kad pradedi pagauti šaltį, tai galima jį prašalinti šiais penkiais budais.

Pirma, pamerk kojas karštame vandenyje ir išgerk pusę kvortos karšto vandens kur įspausta citrinų sulčių (galima įdėti cukraus pagal skonį). Tada pamerk kempinę (sponge) į šiltą pasudintą vandenį ir patrink visą kuną; tą reikia atlikti šiltame kambaryje. **Antra,** nuplauk veidą (visą burną) labai karštame vandenyje kas penkios minutos per valandą laiko. **Trečia,** įtrauk į nosies skyles karšto pasudinto vandens kas trįs valandos. **Ketvirta,** gerai pauostyk amonijos arba menthol io. **Penkta,** per keturias valandas smarkiai pavaikščiok, pačiužinėk ant ledo ar kitaip gerai besimankštyk ant atviro oro.

DARYK TVERIANČIA TAIKĄ.

Šios gadynės žmonės nuolatos kariauja su savo skilviais. Tas yra tiesa, užkietėjimas, riaugėjimas, galvos skausmas, nerviškumas, nenoras valgio, be energijos visuotinas slobnumas ir tt. Padaryk tveriantį pakajų su savo pilvu. Išvalyk žarnas ir užlaikyk kuopnias su pagelba Triner American Elixir Karčiojo Vyno, Vienintėlė pasitikėjimo verta gyduolė nuo pilvo nesmagumo.

Sutaikyk ir karčių žolių šaknių ir žievių, augščiausios gydančios vertybės ir grynų. Iki galui su nokusio raudonojo vyno. Neimkie alkoholiškų pilvo kartumų, kurios slobina grumuliuojimo organą, kada Trinerio American Elixir Karčiojo Vyno padrutina juos. Kaina $1. aptiekose. Kur taika negalima kaip atsitikime Reumatizmo arba neuralgijos, nuvyk nelaimę su Triners Liniментu. Šita gyduolė nesulyginama ir atsitikimuose, issisukimų sutynimų išbėrimų ir tt. Kaina 25 ir 50 c. aptiekose, per pačtą 35 ir 60 c. Ar turi gražų Trinerio paauksuotą kalendorių? Jeigu ne, prisiųsk 10 c. užmokėti pačtą siuntimo. Jos. Triner Mfg. Chemist, 1333 — 1339 Ashland ave., Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS MOTERIMS.

Gerbiamos Lietuvės ir Lietuvaitės:—

Męs pradėjome daryti Lietuvišką Knygą virimo, kepimo ir namų prižiurėjimui. Bus viena iš puikiausių knygų, didžiausia dovana moterims. Bet męs kreipiamės į jus, gerbiamos seserįs, ir meldžiame kad jųs šitą knygą iš anksto užsisakytųte, prisiųsdamos vieną doleri. Męs priversti tai daryti delto, kad leidimas knygos dabar daugkainuoja iš priežasties brangios popieros.

Taigi kviečiame kad jųs prisiųstųte jusų iišmėgintų gerų receptų delei virimo arba kepimo valgių.

Tikimės kad jųs mųs iškalausysite, liekame, Su pagarba. **"Am. Lietuvis".**

15 Millbury st.
Worcester, Mass

Tel. Cedar 2404

DR. F. B. PUSKUNIGIS

17 MILLBURY STREET, WORCETTER, MASS.

Priimaligonius sekančiose val.
nuo 8 iki 11 prieš piet,
nuo 1 iki 3 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

"Amerikos Lietuvio" AGENTAI.

J. NAUJOKAITIS
"Amerikos Lietuvio" agentas.
47 Planet st. Comercial Rd.
London. England.

Vaclas Giliavičia,
28 John st. New Britain, Conn.

J. SPURGA.
87 Schuyler ave., Kearney, N. J.

P. S. REMEIKIS,
267 Pleasant st. Gardner, Mass.

PUIKIAUSI
ALBUMAI
PARSIDUODA
"AMERIKOS LIETUVIO" IŠLEIST.
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

LIETUVIŠKA BARBERNĖ.

Barberišką darbą atlekam pagal visokias madas. Sulaikom plaukus nuo slinkimo ir išgydom pleiskanas, ir pučkus nuo veidų Parduodam britvas naujas ir senas pataisom.

M. ZIZIS,
138 Millbury st.
Worcester, Mass.

GERBIAMI SKAITYTOJAI "AMERIKOS LIETUVIO."

Šiose paskiausiose dienose meldžiame vsų musų skaitytojų, kurių prenumeratos pasibaigė atnaujintį savo prenumeratą. Žinokite, broliai ir sesers, kad laikraštys negali eiti jumi dovanai. Iš priežasties visokios brangenybės. Labai meldžiame jųs panaujinti savo prenumeratą. Kiekvienas atnaujinęs prenumeratą gausite labai naudingą knygą apsakymą A. M. Martaus, kaip musų broliai bėgo iš Lietuvos pavyti sprogstančių bombų Taipgi prieš Naujus Metus turėsite puikų sieninį kalendorių, Šis kalendorius vienas iš gražiausių su Lietuvos mapa viduryje, o aplinkui mapą Lietuvos kunigaikščiai, kurie labai maloniai primins jumis galybę musų praeities ir dabar kylančią Lietuvą iš grabo. Taipgi męs kviečiame jumi mieli broliai duoti "Amerikos Lietuvį" savo draugams, kaipo dovaną.

Tai yra vienintėlis laikraštys, kuris trokšta musų tautai vienybės, meilės ir mokslo, to savo kelio visados laikysis. Užrašyk savo giminėms arba draugams, o jis bus jum amžinai dėkingas.

Siųsk ant šio adreso:
"Amerikos Lietuvis",
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

PARSIDUODA STUBOS IR FARMOS.

Palei Dorchester st., Dubeltava Cattage po penkis kambarius, gesas, šiltas vanduo ir tt. 7000 pėdų lotas. Kaina tik $2500. Įmokėti $500. Sunku rasti geresnį pirkinį.

Naujas Cattage. Nauja vienai šeimynai stuba su visais naujausios mados ntaisymais. Šiltas vanduo, gesas, ir elektrika, kieto medžio grindįs, durįs ir tt. Labai graži vieta del ramaus gyvenimo,, Kaina žema,

Palei Grafton Sq. 18 kambarių nauja stuba su visais intaisymais. Kaina $7.000.

43 akrų farma. Netoli nuo Worcesterio. Derlinga žemė, geri budinkai. Parsiduoda su padarais ir gyvuliais. Žema kaina ir geros išlygos.

A. Blažys,
13 Millbury street,
Worcester, Mass.

SIŲSKITE PAŠELPĄ SAVIEMS.

Tie, kurie suradote savo gimines, siųskite pašelpą. Kalėdos netoli, dabar siųsti pinigai kaip tik ant Kalėdų nueis. Siųskite pinigus per musų agenturą. Siunčiame pinigus pačtu ir Cablegramu tai yra telegrafu.

Norinti per mus siųsti reikalaukite blankų irkursą.

M. Paltanavičia,
15 Millbury st.
Worcester, Mass.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau giminių, Daminiko Liko ir Juozapo Rudžio, abu Kauno gub.. Panevež. pav., Vabalninkų parap. Likelis Mikėnų sodžiaus, Rudis irgi Mikėnų, Aleksandras Stepulionis Daneiiškių sodžiaus. Krincinos parap. meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Motiejus Rudis,
102 Box So. Boylalston, Mass.

Pajieškau giminių, Antano ir Katrinos Tamošiunų, Matijošiaus ir Magdelenos Juodžių. visi gyvena iš Suvalkų gub. Panemunės parap. Pakalniškių kaimo Katrina ir Magdelena, girdėjau yra tekėjusios po vyrais nežinau kaip vadinasi. Meldžiu atsišaukti ant šio adreso:

Juozas Kairiukštis,
12 Tatman str. Worcester, Mass.

PARSIDUODA SIUVAMOJI MASINA Dar nauja ir labai pigi. Meldžiame ateiti panatyti. **Jurgis Gedmin, 4 Millbury st.**

Aš Povilas Vaicikonis, pajieškau draugų Jono ir Blado Skrebes ir Jono Maželio, Kauno gub. Ukmergės pav. Raugulos prap., Nibragolo sodžiaus, pirma gyveno Pisbburghe, Norėčiau su juo susižinoti. Mano adresas:

262 So. Leonard st.
Waterbury, Conn.

LINSMAS PRANEŠIMAS Detroito visuomenei. Didelės prakalbos, surengtos per Lietuvių Lit. Draugystę, bus 14 d. sausio, January, prasidės 4 valandą po pietų. Kalbės Dr. A. Griciunas, vienas iš gabiausių lietuvių mokslo vyrų. Todėvl prašome atsilankyti, o išgirsite daug įdomų dalykų, nes kalbės labai plačiai o taipgi ir apie sveikatą.

Kviečia Rengimo KOMITETAS.

JOS. KRAVČZINSKI, KONTRAKTORIUS,

Stato visokius namus iš medžio arba muro. Darbą atlieka labai gerai Kas norėtų budavoti tegul kreipiasi po šiuom adresu:

Jos. Kravczinski,
28 Lodi St. Worrester, Mass.

NAUJAS NAMAS.

Parsiduoda 3 šeimynų po 5 ruimus gas, maudyklės, laundrės karštas vanduo, pijazas, didelis lotas. Arti Vernon st. Prekė tik $5500, $500 įnešti.

Jonas Burokas,
12½ Millbury st.
Ant čeverykų štoro

GERI PIRKINIAI.

Dviejų tenementų stuba, šiltas vanduo, maudynės, loviai del skelbimo, gesas., 5-5 kambariai, kieto medžio grindįs, 7200 pėdų žemės. Randos $288 ant metų. Kaina del greito pardavimo tik $2300. Netoli lietuvių bažnyčios. Įnešti $500.

Prie Grafton st. Dvi 3tenementų stubos po 18 kambarių. Naujos, su visais intaisymais, Kaina $6800 už vieną. Įnešti $500.

Arti Grove st. Didelė stuba 3 tenementų stuba, po 7 kambarius, gesas, lenkrioka. Didelis štoras. 20000 pėdų lotas, vieninkai. Galima pirkti už kainą.

Arti Quinsigmond. 3 akrų farma, geri budinkai, prie pat karo. 5 c. nuo Worcesterio. Kaina $4500.

A. Blažys, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

K. Vidikauckas.

Vadovėlis Esperanto Kalbos.

(Tąsa)

27) La pastro, kiu mor-27) Kunigas, kuris numi
tis autaŭ nelonge (aŭ, rē neseniai, ilgai gyveno
antaŭ nelonga tempo), musų mieste.
lo ĝis longe en nia urbo28) Ar šiandien yra šil-
28) Ĉu hodiaŭ estas var-ta, ar šalta?
me, aŭ malvarme?
29) Sur la kameno inter 29) Ant židino tarpe
du potoj stavas fera kal-dviejų puodų stovi geleži-
drono; el la kaldrono, en nis katilas; iš katilo, ku-
kiu sin trovas bolanta ak-riame randasi (yra) ver-
vo, eliras vaporo; tra ladantis vanduo išeina ga-
fenestro, kiu sin trovasras; per langą, kuris y-
apud la pordo, la vaporo ra (randasi) prie durių,
ras sur la korton. garas eina į atšlaimą
(kiemą).

22 LEKCIJA — 22 LECIONO.

(Kančveikslis del paženklinimo linkio. Prie-
veiksmiai. Sąjungos. Šauksmininkai).

Žodynėlis — La Vortareto.

Ekster — iš lauko
ės.
Vojaĝi — keliauti
Piedo — koja
— kėdė (kreslas)
— dėti, padėti
o — kanapa
— pelė
Lito — lova
Super — virš.. ant
Kafo — kava
Teo — arbata
Sukero — cukrus
Kremo — gretinė (sme-
ona)
Hirundo — kregždė
Rivero — upė
Estro — perdėtinis, va-
las.
Benko — suolas

pu-Et — tarnauja sumaži-
nimui daiktvardžių ir nu
silpnimui budvardžių, bei
veiksmažodžių, paviz.,
muro siena, **mureto** —
sienelė, **ridi** — juoktis, ri-
deti — šypsotis, **ruĝa**
— raudonas, **ruĝeta** —
rausvas,
Interne — vidui...
Fianĉo — sužiedotinis
Trans —per...
Atenta — akylas
Kvankam — nors
Dubi — abejoti
Ha — ak!
Abomeno — pasibiaurė-
jimas.
Estimi guodoti
Fi — eu! gėda! (fe!)
Rapida — greitas.

Lavinimasis — Ekzerco.

) Kie vi estas? 1) Kur esi (esate)?
) Mi estas la ĝarde- 2) Aš esu sodne.
no.
) Kien vi iras? 3) Kur eini (einate)?
) Mi iras en la ĝardenon. 4) Aš einu į sodną.
) Li birdo flugas en la 5) Paukštis lekioja kam-
kambro. (—ĝi estas en kabarvje (—jis yra kamba-
kambro. kaj flugas en ĝi) ryje ir jame lekioja).
) La birdo flugas en la 6) Paukštis lekia į kam-
kambron (—ĝi estas eks- barį (— jis yra iš lauko
er la ĉambro kaj flugas kambario ir tik lekia į
un en ĝin). kambarį).
) Mi vojaĝas en Hispa- 7) Aš keliauju Išpanijoj.
nujo.
) Mi vojaĝas en Hispo- 8) Aš keliauju į Išpaniją.
lujon.
) Mi sidas sur seĝo, kaj 9) Aš sėdžiu ant kėdės
enas la piedojn sur ben- (kreslo), o kojas laikau
teto. ant kėdutės.
0) Mi metis la manon 10) Aš padėjau ranką
ur la tablon. ant skobnės (stalo).
1) El sub la kanapo la 11) Iš po kanapos pelė
nuso kuris sub la liton, bėgo po lova, o dabar
taj nun ĝi kuras sub la jinai bėga po lovoj.
ito.
2) Super la tero sin 12) Augščiau žemės ran-
rovas aero. dasi (yra) oras.
3) Anstataŭ kafo li do- 13) Vieton kavos jis davė
nis al mi teon kun sukero, man arbatos su cukrum,
ed sen kremo. bet bet gretienos (smeto-
nelės).
14) Mi staras okster la 14) Aš stoviu iš lauko na
domo, kaj li estas interne. mo, o jis yra viduryje.
a salono estis ne- 15) Salione nebuvo nieko
niu krom li kaj lia fianĉi- išskyrus jo ir jojo sužie-
o. dotinės.
6) La hirundo flugis 16) Kregždė lėkė per
trans la riveron ĉar trans (už) upę, kadangi už u-
a livero sin tro- pės radosi (buvo) kitos
is aliaj hirundoj. kregždės.
7) Mi restas tie ĉi laŭ 17) Aš pasilieku čia, pa-
a ordono de mia estro. gal įsakymą (prisakymą)
mano perdėtinio (vado).
8) Kiam li estis ĉe mi, 18) Kada jis buvo pas
i staris tutan horon a- manę, jis stovėjo visą
ud la fenestro. (ćielą) valandą prie lan-
go.
9) Li diras, ke mi estas 19) Jisai sako, kad aš esu
atenta. akylas.
20) Kvankam vi estas ri- 20) Nors jųs esate tur-
a. mi dubas, ĉu vi estas tingas, aš abejoju, ar jųs
eliĉa. esate laimingas.
21) Li petas, ke mi estu 21) Jisai prašo, kad aš
atenta. bučiau akylas.
22) Se vi scius, kiu li es- 22) Kad tu žinotum, kas
as, vi lin pli estimus. jis yra, tu ji daugiau guo-
dotum (gerbtum).
23) Se li jam venis, petu- 23) Jei jis jau atėjo, pra-
in al mi. šyk (melsk) ij pas mane.
24) Ho, Dio! Kion vi fa- 24) O, Dieve! Ką tu da-
as! rai!
25) Ha, kiel bele! 25) A, kaip gražu!
26) For de tie ĉi! 26) Šalin (lauk) iš čia!
27) Fi, kiel abomene! 27) Oi, kaip pasibiaurėti-
na!
28) Nu, iru pli rapide. 28) Na, eik greičiau!

23 LEKCIJA — 23 LECIONO.

(Vartojimas narelio. Žodžiai sudėtiniai).

Žodynėlis — La Vortareto.

lo — narelis
tada
— daiktas
toks
Kompreni — suprasti
Ekzemplo — pavizdis
Polo — lenkas
Litovo — lietuvis
Necesa — neatbutinai

Simpla — paprastas.
Ligi — rišti
Badiko — šaknis
Soni skambėti
Klara — aiškus, šviesus
Postuli — reikalauti
Gramatiko — gramatika
Nacio — tauta
Diversa — visokeriopas

Prepozicio — prielinks-
nis.
Vokalo — saubalsė
Kunmeti — sudėti

Šipo — laivas
Matenmanĝi — pusry-
čiauti.
Aboni — abonuoti

Lavinimasis — Ekzerco.

1) La artikolo "la" estas1) Narelis "la' buna var-
uzata tiam, kiam ni paro-tojamas tada, kada mes
las pri personoj aŭ objekkalbame apie ypatas ar
toj konataj. daiktus žinomus.
2) Ĉia uzado estas tia2) Jo vartojimas yra
sama, kiel en aliaj ling-tas pats, kaip ir kitose
voj (kie artikolo ekzis-kalbose (kur narelis bu-
tas). na).
3) La personoj, kiuj ne3) Ypatos, kurios nesup-
komprenas la uzadon de ranta vartojimą narelio (
la artikolo (ekzemple Po-(pavizdin, lenkai ar lietu-
loj aŭ Litovoj, kiuj neviai, kurie nežino nemo-
scias alian lingvon krom ka kitų kalbų, išskyrus
sia propra), povas en lasavo locną) (nuosavą,
unua tempo tuto ne uzi laprigimtą), gali išpradžių
artikolon, ĉar ĝi estasvisiškai nevartoti narelį,
oportuna, sed ne necesa. nes jis yra įstaigingas
(parankus, "vigadnas"),
bet nėra neatbutinai rei-
kalingas.
4) Anstataŭ "la" ono po-4) Vieton "la" galima tai
vas ankaŭ skribi, diripogi rašyti, tarti: "l"
"l" (sed nur post prepo- (bet tik po prielinksnio.
zicio, kiu finiĝas per vokakuris užsibaigia saubal-
lo). se).
5) Vortoj kunmetitaj es-5) žodžiai sudėtiniai tve-
tas kreataj per simplariasi per paprastą sujun-
kunligado de vortoj: oni ginima žodžių: imasi pap
prenas ordinare la purajnrastai grynus šaukšmažo-
radikoin, sed, se la fanso-džius, bet jei skambėsis
neco aŭ la klareco postu-ar aiškumas to reikalau-
las, oni povas ankaŭ preja, galima taipgi pasiim-
ni la tutan vorton, tioti (pavartoti) visą (čie-
estas, la radikon kunela) žodį, tai yra, jo gra-
kun ĝia gramatika finiĝo.matišką galune (užbai-
ga).
6) Ekzemploj: a) skrib- 6) Pavizdžiai: a) Sta-
tablo aŭ skribotablo; (—las rašymui (—stalas ant
tablo, sur kiu oni skri-kurio rašo); b) tarptau-
bas); b) internacia (—tiškas (—kuris yra tarp
kiu estas inter diversaiivairių tautų); visasvietinė
nacioj); c) tutmonda (—nis (— viso svieto):
de la tuta mondo); d) d) viendieninis (— kuris
unutaga (— kiu daŭras buna viena diena); e)
unu tagon); e) unuataganirmdieninis (— prigulin
(— kiu estas en la unuatis prie pirmos dienos):
tago); f) vaporšipo (—f) garlaivis (—laivas. ku
šipo, kiu sin movas perris plaukia varomas ga-
vaporo); g) matenmanĝi.ru): g) pusryčiauti. i)
i) tagmanĝi,); j) vespernietauti: i) vakarieniau-
manĝi); k) abonnago (—ti:k) prenumerata (—
pago por abono de gazetomokestis už abonavima
kaj des simile... laikraščio ir tam pana-
šų..)...

24 LEKCIJA — 24 LECIONO.

(Vartojimas prielinksnių. Linkis).

Žodynėlis — La Vortareto.

Prepozicio — prielinks-
nis
Nominativo — vardinin-
kas (pirmas linksnis).
Iam — kada nors
Akuzativo — kančveiks-
lis (ketvirtas linksnis).
Tie — tę
Dependi — prigulėti
Kaŭzo — priežasties
Dekstra — dešinis
Nek —nek —nei — nei
Dis — iš, — pavizdin,

Jeti—mesti, **disjeti** —
išmėtyti
Esprimi — išreikšti
Direkti — valdyti, vesti
(kieravoti)
Celi — ženkti prie tikslo;
taikinti....
Egala — vienoks, lygus
Ia — kaszin - koks
Veturi — važiuoti
Flanko — pusė, (šonas)
Neniel — jokiu budu. . . .

Lavinimasis — Ekzerco.

) Ĉiuj prepozicioj per si1) Visi prielinksniai pa-
mem postulas ĉiam nur tis per save reikalauja vi-
la nominativon. sad tiktai vardininko.
2) Se ni iam post pre-2) Jeigu vartojame kuo-
pozico uzas la aukuzati-met po prielinksnio kančveikslį,
von, la akuzativo tie deveikslį, tai kančveikslis
pendas ne de la prepozi-tada priguli ne nuo prie
cio, sed de aliaj kaŭzoj. linksnio, bet nuo kitų prie
žaščių.
3) Ekzample: por espri-3) Pavizdin: del išreiški-
mi direkton, ni aldonas mo linkio, priduodame
al la vorto la finon "n"; (prijungiame) prie žo-
sekve: tie (— en tiu džio galune "n"; tad bus:
loko), tien (—al tiu lo- tenai (— toje vietoje),
ko); ten (— į tą vietą):
4) tiel same ni ankaŭ 4) taip-pat irgi sakome
diras: "la birdo flugis en "paukštis lėkė į sodną,
la ĝardenon, sur la tab- ant stalo," o žodžiai "so-
lon," kaj la vortoj "ĝar-dna", "stalo" buna var-
denon", "tablon" staras tojami čia kančveikslyje
tie ĉi en akuzativo ne ĉarne todėl kad prielinksniai
la prepozicioj „en" kaj "en" ir "sur" to reikalau-
"sur" "tion ĉi postulas.ia, bet tiktai todėl, kad
sed nur ĉar ni volis espri-norėjome parodyti linki,
mi direkton, t. e. (tie tai yra, kad paukštis ne-
estas) montri, ke la birdobuvo pirmiau sodne arba
sin ne trovis antaŭe enant stalo ir tenai lekioio.
la ĝardeno aŭ sur la tab-bet kad jis iš kitos vie-
lo kaj tie flugis, sedtos lėkė į sodną. link
ke ĉi de alia loko flugisstalo (ĝi geidžiame paro-
al la ĝardeno, al la tabdyti, kad sodnas, ir sta
lo (ni volas montri, kelas nebuvo vieta lekioji-
la ĝardeno, kaj tablo nemo, bet tiktai tikslu lėki-
estis la loko de la fluga- mo.).
do, sed nur celo de la flu
gado);
5) en tiaj okazoj ni uzus5) tokiose atvėjose pavar
la finiĝon "n" tute egaletotumėme galunę "n"
ĉu ia prepozicio starus aŭvisiškai lygiai, ar kokis
ne. kitas prielinksnis butu
ar ne.
6) Morgaŭ mi veturos Pa6) Rytoj (aš) važiuosiu
rizon (aŭ en Parizon). (i) Paryžin
7) Mi restas ho-diau7) Aš pasiliksiu šiandien
dome. namie.
8) Jam estas tempo iri 8) Jau yra laikas eiti na-
domen. mon.
9) Ni disiĝis kaj iris sen9 Mes persiskyrėme ir
diversain flankoin.; ėjome i skirtingas puses.
10) mi iris dekstren, kaj10) aš ėjau į dešinę, o
li iris maldekstren. jis ėio i kaire.
11) Flanken, sinjoro! 11) Į šoną, tamsta!

(Tąsa).

Juokai.

Ciekava.

Tarnaitė.: — Poniute, tikiuosi jogei nepyksite ant manęs labai, aš pamečiau sodne vaiką.

Ponia: — Ah, nelaimė! Reikėjo tuojaus pakalbėti su policistu sodno.

Tarnaitė: — Aš visą laiką su juom ir kalbėjau.

Buroko numirė pikta pati, Jis susitikęs savo draugą bėdavoja.

— Neverk, tarė jo draugas ji dabar randasi ant Abraomo kelių, danguje.

— Taigi aš ir bėdavoju del to, kad ji ten sėdi, nes kaip įpyks ant Abraomo, jam ir akis išlups.

Čikagoje, tulas kalbėtojas kalbėjo didelei miniai žmonių darbininkų, streikierių. Žmonės labai klausėsi, su atida, ir plojo rankomis dėkavo dami. jam už taip puikią kalbą.

Bet kapitalistams tas nepatiko, ir jie atsiuntė savo žmones trukdyti kalbėtojui kalbą. Tulas storas vyras su dideliu atkištu pilvu priėjęs prie kalbėtojo užklausė:

— Jeigu tamsta taip sakaisi daug suprantąs apie visokius dalykus, tad pasakyk man, kiek kiaulė turi ant kojos pirštų?

— Nusiauk tamsta čeverykus ir paskaityk, —atsakė ramiai kalbėtojas.

— Mama, mama, sugavau blakę.

— Tai užmušk. atsakė motina.

— Kad ji tokia mažiukė...

Bažnyčioje.

Vaikas budina tėvą, kuris snaudė bažnyčioje:

— Tėte, tėte, pabusk, nes jau pamokslas baigiasi.

— Baigiasi?... Tad įpylk švežio, atsakė pabudęs tėvas.

Sapnas.

Petras Kopustas praleido vakarą smuklėje. Parėjęs namo, pernakvojęs pradėjo apsakyti pačia ką jis sapnavo.

— Mačiau, sako, kaip keturios žiurkės viena paskui kitą į manę pažiurėjo. Pirma buvo riebi, dikta; dvi buvo sumenkę, kudos: o ketvirta akla. Mane net baimė paėmė kaip atsiminiau jog žiurkės didžiausią nelaimę reiškia sapne.

Pati negalėjo jam to sapno išaiškinti, tad jo sunus aštuonių metų amžiaus pradėjo aiškinti:

— Didelė ir riebi žiurkė, kurią tėtė matei, —yra tai smuklininkas, ant kampo, kuriam tėtė atiduodi visus pinigus kiek uždirbi; tos dvi kudos — tai mama ir aš,: o toji akla, neregė, tai tu esi tėte!

Užtai kad vyras su kuriuo ji apsivedė, nepasakė jai iš anksto, kad turi medinę koją, ponia Anna Bell iš Pittsburg, Pa. gavo visišką persiskyrimą nuo jo.

Neužmirškite Karės Nukentėjusių!

NESVEIKATA INKSTŲ.

Tokios ligos, kaip uždegimai inkstų ir puslės, užlaikymas šlapumo kanalo, tirštas šlapumas skausmingas šlapinimas ištinę kojos ir skausmas strėnų, paeina nuo inkstų nesveikatos. Gelt lige ir surzgęs pilvas pasekmingai išgydomas su pagelba Seveveros Gyduole nuo Inkstų ir kepenų. Kaina 50 c. ir $1.00 aptiekose. Vaikų šlapinimas į lovą pagydomas su šia gyduole. Jei gu nori parašyk kad prisiųstų paaiškinimą apie Severos Inkstų ir Kepenų gyduoles, kada ir kaip vartoti, veltuo. Jeigu dar negavai Severos lietuviško kalendoriaus del 1917 metų gaukit iš vietinės aptiekos arba parašyk tiesg W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE

Galima gauti šios knygos:

Nr 313 Vargdieniai.
" 335 Žemių dulkės
" 340 Žemės giesmė I dalis
" 341 Žemės giesmė II dal.
" 1329 Dailydė arba patarmės stalioriams.
" 1371 Musų dirva (Skaitymo knyga liaudies mokyklai ir gimnazijai).
" 1455 Istorija katalikų bažnyčios.
" 1599 Jaunieji skrauja
" 1601 Kristijono Duonelaičio raštai.
" 1602 Kuprelis.
" 1609 Rytojun bežiurint.
" 1617 Apysakos.
Istorija septynių mokytojų.
Pažvelgus atgal.
Iš po budelio Kalavijo,
Bagočiaus išpažintis
Granatų pavėsyje.
" 3 Iš gyvenimo vėlių bei velnių.
" 6 Liet. Pasakos įvairios.
" 7 " "
" 8 " "
" 8 " "
" 22 Rymas
" 66 Apie žemę ir kitus svietus.
" 67 Apsireiškimai atmosfėroje.
" 84 Chinija
" 70 Gamtos Istorjia.
" 117 Gamtos pajiegos
" Geografija.
" 81 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai.
" 82 Žėrys ir žmogus
" 85 Ethnologija
" 87 Gyvenimo mokykla
" 88 Istorija Abelna.
" 89 Istorija Suvienytų Valstijų.
" 95 Liet. Protėviai Mažoje Azijoje.
" 96 Rašto Istorija
" 97 Tikėjimų Istorija.
" 98 Trumpa senobės Istorija
" 112 Kaip rašyti laiškus liet. ir anglų kalbose.

M. PALTANAVIČIA
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

J. Mozeris,
1426 So. 48 Caurt, Cicerio, Ill

NAUJAS ADVOKATAS
Benjamin Mendelsohn
Advokatas

Veda visokias provas teismuose kalba slaviniškai, lenkiškai, serbiškai Hrovatiškai, Rusiškai ir vokiškai.

Ima provas šios šalies ir krajavas.

Ofiso vieta:

927 SLATER BUILDING

390 Main St. Worcester, Mass.

Naujas ELEMENTORIUS

Su daug PUIKIŲ Paveikslų.

Ir Vaikų Skaitymėliai.

KAINA TIK 25 CENTAI.

M. PALTANVICIA
15 Millbury St., Worcester, Mass.

BIJOU TEATRE

24 Millbury Street

Kiekvieną Panedėlį bus Parodymas

Perlas Armijos

Aktorka PEARL WHITE

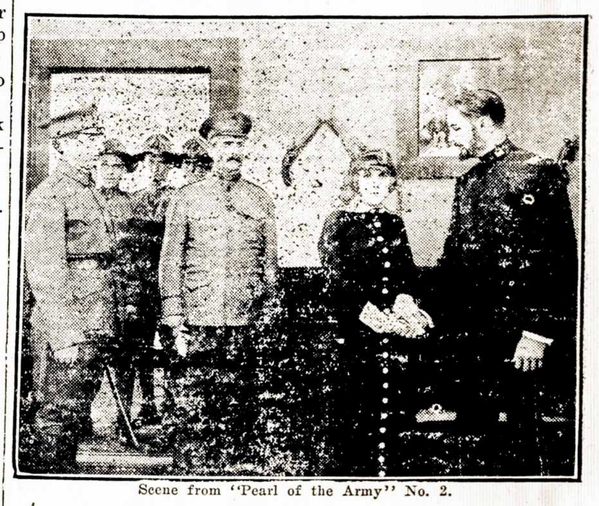

Scene from "Pearl of the Army" No. 2.

Viena iš žingeidžiausių merginų, kuri lošia Perlą Armijos verta pamatyti kiekvienam o ypatingai merginom, kurios nori ant šio svieto savo kelią prasikirsti per vargus ir bėdas, kaip Perl White atlieka savo neapsakomus veikimus. Ji sako kiekvienai merginai, kad jeigu nori šioje pasaulėje gyventi, turi pirmiausia išmokti giliai kvėpuoti ant gryno oro kada tavo plaučiai bus druti ir kraujas atnaujins tavo kuną, tu jausiesi pajiegą savyje ir galėsi nešti visokias sunkenybes kaip aš kad panešu lošdama. Lošti Perlą Armijos, tai neyra darbas dalikatnas merginos, kuri turėtų mažą sveikatą, čia reikia turėti drutas kojas ir rankas, ištrivoti ugnies karštį ir dumų troškimą kuriame ti parodo. palieka manę mano neprietetiai. Taipgi reikia turėti drutas kojas kad atlikti nemažą kelionę ir nepailsti, turėti muskulus tokius kaip J. L. Sullivan, kuris taip plačiai žinomas kaip Anglijos karalius,. Jeigu matai kad puola ant tavo galvos smugis, kuris gali gyvastį atimti tu turi savo stiprią ranką uždengti savo galvą ir prašalinti pavojų. Perle White buvus graži dainorka, vieną kartą pasijuto kad savo balsą pražudė ir negali daugiau dainuoti, ji ilgai nemislinus įsirašė į krutančių paveikslų kompaniją ir per savo gabumą ir energiją didelę, pastojo tikra Johan iš Arkos. Josios gabumas verta pamatyti, nes tai svarbus paveizdas ir tiek užimanti kaip pati dumų troškimą kuriame ti parodo.

Tikietas Tik - - - 25 Centai.

Puikiausia Lietuviška Restanrancija Worcesterio Mieste

Lietuviai visada atrasite priimnią ir kuopnią Restaurancią, kur galima gauti visokius gerai kuopniai ir padarytus valgius užlaikančius pas

ROYAL LUNCH

S. V. Bacevičius ir L. J. Lietuvninkas Savinikai

108 Southbridge St., Worcester, Mass.

Slinkimas Plaukų

Didžiausia priežastis slinkimo plaukų, tai yra pleiskanos. Panaikinkite pleiskanas, o plaukai turi sustoti slinkę. Gyduolės, kurias galima gauti pas mus, pastėbėtinai greitai išvalo iš galvos, kad ir didžiausias pleiskanas, suteikia slaptai reikalingą maistą ir padilgina auginą plaukų. Tai-gi reikalaudami pagelbos, vietiniai užeikite į mus barber-šapę Kreipkities iš toliaus prisiųsdami stampą del atsakymo. Prieg tam pas mus dar galima gauti gerų barberiškų britvų, pustų ir visokių kvepenčių vandenų, bei parfumų. Adresuokite taip:

LITHUANIAN BARBER SHOP
177 Green St., Worcester, Mass.

JONAS STEPONAITIS.
Northamptone,

PUOŠIMAS NAMŲ

Norėdami molevoti, baltyti ar popieruoti ir šeip kaip nors padaryti, kreipkitės pas mus, darbą atliksime labai gerai, gražiai ir drutai ir už žemą kainą.

D. T.STANKUS, D. PETRAUSKAS
372 MILLBURY ST.
Worcester, Massachusetts.

ŠTAI TAMSTOS PROGA

American School of Languages
Amerikoniška Mokytia
DYKAI
CHICAGO, ILLINOIS

Greitai išmokti anglų kalbos. Su pagelba šios mokyklos, Tamsta išmoksi Angliškai kalbėti, rašyti ir skaityti visai neaijaudamas lhi osose valandose. Mokiname per pačtą visose dalyse Amer. ir Kanados. Tuos, kurie gali ateiti į mokyklą, mokiname klesose, dienomis ir vakarais. Čia galima išmokti **Grammar** ir **High** schooles kursus. Gražiai iliustruota, su daugelių paaiškinimų ir patarimų **Katalogą** siunčiame dykai; įdėk kelias markes prisiunthmui.

AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES,
1741 W. 47th Street, - Chicago, Illinois.

Draugijų Reikalai.

DETROIT, MICH.
Lietuvių Literaturos ir Mokslo Draugija paėmė Amerikos Lietuvį už organą.

DRAUGIJOS VIRŠININKAI: Pirm. Juoz. Bandza, 259 Cardoni Ave., pirm. pagel. J. Tribulas. Užraš. rašt. A. Abyshell, 295 Greeley Ave., Fin rašt. A. Bagdonas, iždo globėjai Jonas Balčiunas ir J. Latonas, tvarkdarys M. Maželis.

Mėnesiniai susirinkimai laikomi kas pirmas nedėldienis kiekvieno mėnesio, antrą val. po pietų; svetainėje "Dom Polski." Ant Forest ir kampas Chene st. Liet. Liter. ir Mokslo Draugijos nariai maino knygas kas antrą nedėldienį kožno mėnesio savam knygyne, po No. 204 Cardoni St. tarpe 12-kos ir 3-jų po piet.

Knygynas randasi po No. 204 Cardoni St. Knygei K. Abyshell ir J. Vaitekunas, knygyno iždininkas Jonas Mitrikas.

SHEBOYGAN, WIS.

Šv. Kazimiero Draugystės susirinkimas metinis esti 9 d. Balandžio, prasideda 12 val. dieną, Bažnytinėje svetainėje. Mėnesiniai susirinkimai atsibuna kas antrą nedėlią kožno mėnesio.
Pirmininkas— Andrius Kudirka 1121 Clara ave.
Sekretor. Juozas Auštrevičia, 1414 New York ave.

JIEŠKOKITE SAVŲJŲ!
Rašykite į Lietuva per Berlyno ir Petrogrado Komitetus.
Blankos ir konvertai jumi sugatavoti randasi pas mus. Prisiųskite 25 c. apturėsite viską ko reikia prie rašymo ir pamokinimą kaip rašyti. Gavę žinią kad giminės gyvi ir gyvena ant vietos siųskite pinigišką pagelbą
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury st. Worcester: Mass

"AMERIKOS LIETUVIO" Agentas
L. SAVICKAS
105 Rhodes st.,
New Britain. Conn.

Musų leistų knygų.
Kataliogos

1 Kišeninis Žodynėlis, labai paranki knygelė mokintis angliškos kalbos ..... 50 c.
2 Daktaras Kišeniuje, aprašymas visokių ligų ir kaip nuo jų gydytis su receptais ....75 c.
3 Mokinkimės Rašyti, paranki mokintis rašyti .....25 c.
4 Social Demokratų pažvalgos ir jų reikalavimai .....15 c.
5. No. 1 Pipiro, juokingo lakraštuko .....10 c.
6. Parlamentariškos Tiesos, kaip vesti ir apseiti ant mitingų.....5 c.
7. Nuskendimas "Titanic'o", visas aprašymas baisios katastrofos jurių tolumoje kur žuvo daugybė gyvasčių ir turto, sujudinantis skaitymas.....15 c.
8. Istorija Antano Kandroto, su 12 jo paveikslų .....25 c.
9 Klausimai.. ir Atsakymai, kaip išsiimti ukėsiškas popieras naudinga žinoti kožnam gyvenančiam Suv. Valstijose ..15 c.
10. Istorija apie Amžiną Žydą .....10 c.
11. Iš Ukininkystės Sryties, labai naudinga paskaita dėl ukininkų.....20 c.
12. Valkata, keturių veiksmų dramos vaizdelis .....35 c.
13 Elementorius ir Vaikų Skaitymėliai..... 25 c.
14. Kabalas su Kazyrėmis. 15 c.
15. Skambančios Stygos, labai gražios eilės..... 20 c.
16. Rusiškai Angliškas Žodynėlis .....25 c.
17. Parankiausias budas mokintis vokiečių kalbą ką tik išėjo iš spaudos ..... 35 c.
18. Geležiniai Nagai, puiki apysaka .....35 c.
19Dainos Juokeliai net linksta keliai ..... 20 c.
20. Lietuvoje Europos Karės. Metu, įdomus skaitymas iš Lietuvos pabėgėlių ..... 50 c.
21. Aritmetika, M. Šalčiaus 50
22. Žmogus Po Medžiu, 65
Įdomiausios originališkos prakalbos, tiktai.. ..... 50 c.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

A. M. Martaus Knyga.
LIETUVOJE EUROPOS KARĖS METU. Jeigu neturi šitos knygos tai skubinkis gauti. Viena iš geriausių knygų apie Lietuvoje atsitikimus laike karės. Kas ją skaitė prisiuntė padėkavones. Tik 50 c. Rašyk.
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury St., Worcester Mass.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA
KRAUTUVĖ!
Užlaikau geriausius čeverykus, siutus, overkotus del vyrų, moterų ir vaikų. Didelė dalis moterų ir merginų drabužių. Taipgi užlaikau visokių auksinių pasidabinimų.
D. T. STANKUS
372 Millbury St. Worcester, Mass.

DIRVA
Didžiausis ir naudingiausis laikraštis.
Neužsiima barnėmis nė polemikomis.
Talpina daug žinių.
Talpina daug moksliškų ir pamokynančių straipsnių.
"DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.
TIK $1.50c. METAMS.
Ant pažiuros vienas No. Dykai.
"DIRVA"
2004 ST. CLAIR AVE - CLEVELAND, OHIO

S. L. A. Prieglaudos Namo Fondui Dovana
"AERKIMA"
Didžiausias šaltinis visokių informacijų, rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoj gyvenantiems ir į čion atkeliaujantiems lietuviams.
Knyga Didelio Formato 288 Puslapių,
KAINA 75 CENTAI.
Reikaiaudami, kreipkitės šituo adresu:
A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30th ST.. NEW YORK, N. Y.

Tinkamiausis lietuviams laikraštis yra
"DARBININKAS"
"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.
"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.
"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.
"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausius atsitikimus.
"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakaičių.
"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.
"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygelių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.
Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius.
Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams $3.00; pusmečiui $1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams $1.50, pusmečiui 75c.
Adresas:
"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kuopni Vaistai
ir užtikrintos
GYDUOLĖS.
Mes esame importuotojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausius ir šviežiausius jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewskio kaip Zmejacznik, Rožių Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.
Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.
Daktarų receptai kogeriausiai speciališkai sutaisomi
BREWER & CO.
56 FRONT STREET,
WORCESTER, MASS.
Užsakymai prisiųsti paštu, greitai išpildomi.

Geriausios Gyduolės nuo Reumatizmo
Dr. HENDERSONS
HERB PIGULKOS
Kas kenčia nuo reumatižmo gali buti sveiki vartodami šitas gyduoles. Tik $1.00 už baksiuką gaunama pas
M. PALTANAVIČIĄ,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

E. G. KLIMAS
Seniausias Worcesterio kostumeriškas kriaučius.
Siuva puikiausius siutus, overkotus, taipgi išvalo, taiso ir prosina
Nepamirškite adreso
E. G. KLIMAS
4 Sigel St., Worcester, Mass.

JOHN CHERNIUS,
Lietuviškas Fotografistas.
Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose.
Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausią prekę. Turime visokių fremų dėl paveikslų ir spilkų visokio didumo
Prisiėjus reikalui nepamirškite lietuvio.
24 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 2385

J. Dirsa ir K. Konopka
32 Millbury k. Lamartine Sts.
WORCESTER, MASS.
Puikiausia Užeiga
pakelingam ir kiekvienam lietuviui gerai užeiti. Aludis gardus, Šnapšelis skanus, Vynas, Cigarai nesuskaitomam pasirinkime. Nepamirškite!

GERI DANTIŲS REIŠKIA GERĄ SVEIKATĄ.
Prižiurome ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite
DR. WILLIAM B. McDONALD
DANTISTAS
154 Front St., Worcester, Mass.

SERGANČIOS MOTERIŲS užlangusiom ligom, kurias neturit vilties išgydyti, kreipkitės pas nane o aš gydau visokias ligas; išgydau reumatizmą greitu laiku ir taip pat baltas ligas ir prieduolius.
ONA KUPSTIENĖ
366 Millbury st.
Worcester, Mass.

HOTEL VERNON
Prop. M. Mc. CADY
Puikiausis hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.
VERNON SQUARE,
WORCESTER, : : MASS.

"PASAULIS"
IŠEINA DU-KARTUS į savaitę: Utarninkais ir Pėtnyčioms, su įvairiais visokiais pavejkslais.
Prenumerata: Amerikoj.... $2.00
Kitur..... $3.00
Adresas:
C. KENTRAITIS PUB. CO.
448-450 Leonard St. N.W.
GRAND RAPIDS, MICH.

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite
"ATEITĮ"
"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, siuną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

IŠMOK VOKIŠKAI
Ką tik išėjo iš po spaudos pradinio pasimokinimo vokiškos kalbos. Išaiškinta raidės, daiktai pasaulės, šalis miestai, žmogus ir dalis jo kuno, giminės, užsiėmimai, namai, rakandai, valgiai, gėrymai, drabužiai, metalai, gyvuliai, paukščiai, medžiai, vabalai, oras, laikas, tautos, budvardžiai, prieveiksniai, prielinksniai ir t.t. Pasikalbėjimai kelionėje, viešbučyje, krautuvėje, krasoje, restaurante; Kaip pasirašyti savo laišką Gali mokintis žodis po žodžio turėdamas laiko iš ko turėsi didelę naudą ateityje. Nusipirk dabar. Kaina tiktai 35 c.
M. Paltanavičia,
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvio" Agentas
BRONIS KONTRIM
351 E. 8th Str.
So. Boston, Mass.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj
VIENYBĖ LIETUVNINKU
Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų kataloga siunčiame ant pareikalavimo dovanai.
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

PAPUOŠKITE SAVO NAMUS
Lietuvių Dailės Genijaus
M. K. ČIURLIONIO
Tikrai artistišku
Portretu (Paveikslu)
Portretas pieštas dailininko H. Bergquist. Reprodukcijos padarytos photograviuros procesu žinomos Cambridgiaus firmos "Uuiversity Press". Po portretu padėta M. K. Čiurlionio parašo faksimilė.
Portreto didis 14x10 col. e
Norinti įgyti šį portretą, pasiskubinkite, nes reprodukcijų skaičius labai aprybuotas.
Kaina $1.00 be rėmų
$2.00 rėmuose.
Adresuokite
BLAŽYS & CO.
13 Millbury Street
WORCESTER, MASS.

"AMERIKOS LIETUVIO"
SPAUSTUVĖ
SPAUSDINA VISOKIUS SPAUDOS
DARBUS
KAIP TAI:
Knygas, Konstitucijas, Vizitines ir Biznio Korteles, Užprašymus Vestuves, Perstatymus į Balius, Programus, Afišes, Tabeles, Cirkuliorius, Plakatus, Laiškams ir Konvertams Antgalvius, Sieninius Lietuviškus, Lenkiškus ir Angliškus Kalendorius, Etc.
DARBA ATLIEKA GRAITAI PIGAI IR GRAŽIAI.
"Amerikos Lietuvis"
15 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

!!!Pranešimas Worcesteriečiams!!!
Šiuomi pranešu vietiniems Lietuviams, jog aš užlaikau parankiausią ir švariausią Lietuviams
UŽEIGA
Užlaikau skaniausius ir saldžiausius saldainius, švariausius ir kvepenčius cigarus, sodes, ice creem švariausių frutų ir tt.
Taipgi pristatau visako baliams, piknikams ir teatrams; orderius išpildau greit ir sąžiniškai.
NEPAMIRSKITE ATSILANKYTI!
A. P. DĖDYNAS
85 Millbury St Tel. Park 4145

Liet. Kat. Sąvaitinis Laikraštis "DRAUGAS"
"DRAUGO" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuviai veikėjai ir rašytojai. Jame paduodamą daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.
Prenumerata Amerikoj $2.00 metams. $1.00 pusei metų.
" Kitose šalyse $3.00 met. $1.50 pusei metų.
Pažiurėjimui siunčiamas vienas numeris veltui.
Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., CHICAGO, ILL.

Geriausia vieta pirkti laikrodėlius, žiedus, retežėlius, spilkas ir visokius auksinius daiktus pas E. J. MAŽEIKĄ, delto geriausia, kad žmogus seniai toje pramonėje, ir supranta geriausiai, kaip pirkti ir kaip parduoti. Jis parduoda ir drukuojamas mašinelės, grafofonus, rekordus, muzikališkus instrumentus ir viską pataiso. Rašykite
E. J. MAŽEIKA,
52 Sheldon Street, Hartford, Conn.

KUR BĖGI JONUK?
—Aš bėgu į Conlins čeverykų krautuvę.
10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čeverykus.

ŽUVŲ RINKA
Šviežiausias žuvis, oisterius, klemsus, vėžius, taip-gi marinavotus galima gauti kenes.

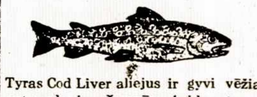

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.
Sullivans Vernon Sq. Fish Market

PETRAS CIVINSKAS
Seniausias Lietuviškas
GRABORIUS
Parsamdau karietas del vestuvių ir laidotuvių.
Taipgi perku ir parduodu namus
411 Millbury St. Worcester
TEL. PARK 3563-J.

W. A. Leščinską
315 Walnut St.
Newark, N. J.